

Karawanenbote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donalce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za milimeter stolpec

Stev. 37.

Krainburg, 24. decembra 1941.

1. leto

Angleški nosilec letal po nemški podmornici potopljen

Nov težak udarec za Churdilla - Izjalovljeni številni sovjetski napadi - Bombe na britanske pristaniške naprave

Iz Führerjevega glavnega stana, 23. decembra, Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 22. decembra naznanilo:

V Atlantiku je neka podmornica pod vodstvom Kapitanleutnanta Bigalka torpedirala nekega angleškega nosilca letal. Ladja se je potopila.

Iz Führerjevega glavnega stana, 23. decembra, Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 22. decembra naznanilo:

V srednjem odseku vzhodne fronte so se ob žilavem odporu naših čet izjalovili številni sovjetski napadi.

Zračno brodovje je podpiralo trde boje vojske z močnimi napadi proti poljskim postojankam, zbranim oklopnim,

kolonam vozil in železniškim zvezam sovražnika.

Na angleški jugovzhodni obali so bojna letala v pretekli noči metala bombe na pristaniške naprave.

V severni Afriki se niso vršila večja bojna dejanja. V bojih v zraku je bilo sestreljenih sedem britanskih letal.

Na otoku Malti so skupine nemškega zračnega brodovja po dnevi in po noči metala bombe težkega in najtežjega kalibra na ladijske cilje kakor tudi skladišča gorilne snovi in orožja v luki La Valetta. Stirje sovražni lovci so bili sestreljeni brez lastnih izgub.

Ob neučinkovitih napadalnih poskusih posamičnih britanskih bojnih letal v kanalskem ozemlju in v nemški zaliv je sovražnik izgubil dva bombnika.

Božič na vzhodni fronti

Nemški vojaki prižigajo v neki sovjetski kmečki hiši luči na božičnem drevesu. Vaški otroci, ki naše vojake dobro poznajo, ker si dnevno hodijo po toplo kosilo v poljsko kuhinjo, strme občudujejo drevo z lučkami.

(PK. Aufnahme: Kriegsbericht Schmidt, HH, Z.)

Führer prevzame vrhovno poveljstvo vojske

Ko je Führer dne 4. februarja 1938 osebno prevzel zapovedovalno oblast nad vso oboroženo silo, se je to zgodilo zaradi zaskrbljenosti pred že takrat pretečimi vojaškimi obračunavanji za svobodo nemškega naroda. Državni razum je takrat neizogibno zahteval, da se zberejo vse moči v eni roki. Le tako se je moglo pripravljati k uspešnemu odporu, o katerem je bilo znano, da bo še bolj kakor po istih nasprotnikih nemškemu narodu vsiljena svetovna vojna 1914—1918 dovedla do »totalne vojne«. Povrh je pa bila takrat odločilna še zavest nekega notranjega poziva in lastna volja prevzeti odgovornost, ko se je državnik Adolf Hitler odločil, da bo samemu sebi vojskovodja.

Potek vojne je še potrdil pravilnost takega spoznavanja. V polni meri se je pa izkazala točnost tega spoznavanja, ko je z vojnim pohodom na vzhodu vojna postala tako razsežna, da je prekašala vse dosedanje predstave. Velikost bojišč, ozek zaplet vodstva operativne vojske na suhem s političnimi in vojnogospodarskimi cilji kakor tudi številčni obseg vojske v razmerju z

ostalimi deli oborožene sile so silile Führerja, da je, sledeč svojim intuicijam, čim najbolj vplival na operacije in oborožitev vojske, in si za svojo osebo pridržal na tem področju vse bistvene odločbe. Od pravilni izvedbi svoje odločbe z dne 4. februarja 1938 se je zato Führer dne 19. decembra 1941 odločil, da povsem uvažujoč zasluge dosejanega vrhovnega poveljnika vojske Generalfeldmarschalla pl. Brauchitscha, v svoji roki združi vodstvo celokupne oborožene sile z vrhovnim poveljstvom vojske. Ob tem povodu je izdal na vojake vojske in orožja

☛ sledeči poziv:

Vojaki vojske in orožja ☛

Vojna za svobodo našega naroda v svrhu zagotovitve njegovih eksistenčnih pogojev v bodočnosti, v svrhu odvrnitve možnosti, da bi nas vsakih 20 ali 25 let napadli z vojno pod kakšno novo pretvezo, v pravem bistvu pa je vedno zbog istih židovsko-kapitalističnih interesov, se bliža svojemu višku in preobratu.

Nemška država in Italija kakor tudi do-

slej z nami združene države so pa bile deležne sreče, da so z Japonsko dobile novo velesilo kot novega prijatelja in soborca. Japonsko so hoteli pod istimi pretvezami in oblikami zadaviti kakor nas same. S tem, da je japonska oborožena sila naglo kakor blisk uničila ameriško mornarico na Pacifiku kakor tudi britanske bojne sile v Singapuru, zasedla številna angleško-amerikanska oporišča v vzhodni Aziji, je sedaj ta vojna stopila v nov, za nas ugoden štadij.

S tem pa stopamo tudi mi pred odločbe svetovnega pomena. Po neminljivih zma-

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Vojni Božič 1941

Dr. O. S. Krainburg, 23. decembra.

V tretje praznuje nemški narod božične praznike med vojno. Misli mož in žena, mater in otrok ter starčkov hitijo v teh dnevih razmišljanja ven na nemške fronte. Veljajo onim milijonom, ki stojijo na jugu in severu, na vzhodu in zapadu na straži, ki so nas obvarovali pred tem, da bi se furija vojne — ako ne upoštevamo malih napadov iz zraka — razprostirala čez domovino in pustošila tam, kjer so leta in desetletja opravljali trudapolno in skrbno delo. In oni, ki stojijo zunaj, bodo v teh dneh, ako jim to dopušča služba, v mislih doma pri svojih ljubih. Vedo, da čas ne dopušča, da bi se osebno zadržavali pri ženi in otrocih, kajti edino s svojo službo jamčijo za bodočnost našega naroda in države.

Ta misel na našo bodočnost nas napravi trde in močne. Ob božičnih praznikih, ki so prazniki miru, nam kličejo v spomin neprestana prizadevanja in stremjenja Führerja, pokazati Evropi in svetu izhod iz zagate, v katero je zašla po versailleskem diktatu miru, jim pokazati pot iz teme pretresene sedanosti v svetlo in zdravo bodočnost, po kateri bi mogli iti vsi — ako ne bi nedostajalo dobre volje tako na Temzi kakor tudi v Washingtonu. Mi, sto milijonov Nemcev, zastopani v svetu po Führerju in njegovih sodelavcih, smo bili dobre volje, o kateri govori božično sporočilo. Mi smo bili pripravljeni govoriti o ureditvi bodočnosti, razpravljati o udeležitvi naše naravne pravice, da živimo kot narod v časti. Mnogi Führerjevi predlogi o omejitvi oboroževanja — ki jih je stavila razorožena Nemčija v žvenketu orožja stoječemu in morda zaradi tega do blaznosti prevzetemu svetu — končno njegov zadnji na samozatajevanje meječi predlog na varšavske megalomanske mogotce so v tem oziru ravno tako zgodovinski dokazi, kakor mirovne ponudbe, ki jih je po zmagonosnem koncu poljskega vojnega pohoda in vojnega pohoda na zapadu dal Führer priobčiti Churchillu. Njegovo in s tem nemškega naroda proženo roko za iskren in trajen mir so nenadno in brez preudarka pahnili nazaj. Naši dobri

Hočem, da postane ta dežela srečna!

Izjava Gauleiterja dra. Rainerja povodom njegovega prevzema službe pred odposlanci prebivalstva iz Südkärntna

Na svojem inspekcijskem potovanju v Südkärntnu je Gauleiter in Reichsstathalter dr. Rainer — kakor to poročamo na drugem mestu — sprejel v mestni hiši v Krainburgu odposlanstvo miroljubnega prebivalstva v Südkärntnu, kateremu je v načelni izjavi o bodočih delih v novih pokrajinah izrazil svojo voljo, da to deželo dokončno ogradi. Pozval je prebivalstvo, naj zaupa vodstvu in naj s tem olajša izpolnitev od Führerja stavljenemu mu nalogu.

Proglas

Gauleiter Friedl Rainer slovenskemu poslanstvu v mestni hiši v Krainburgu dne 18. decembra 1941.

»Zahvaljujem se Vam, da ste prišli sporočajoč mi dobrodošlico in se zahvalim tudi Vam prisrčno za pozdrave. Znano Vam je, da me je Führer postavil za Gauleiterja in Reichsstathalterja za Kärnten in da sem s tem postal hkrati tudi šef civilne uprave za tukajšnje ozemlje. Nisem tujec v tej deželi, poznam jo že od prej. Ze pred svetovno vojno sem bil tukaj, prišel sem preko Karavank, bil sem v Kamniških planinah, poznam celo ozemlje in tudi ljudi ter vem,

da prebivajo tukaj mirni, pametni in dostojni ljudje. Sedaj mi je Führer dal nalogo, da moram v tem ozemlju vzpostaviti mir in red in skrbeti za to, da bodo mogli ljudje tukaj živeti tako, kakor je to običaj v nemški državi, to je, da se jim bo dobro godilo, da bodo mogli delati, da bodo zaščiteni po nemških zakonih in nemškem redu ter da bodo tako postali srečni; že v pričetku sem tudi povodom prevzema službe v Klagenfurtu izjavil, da bo moja naloga, ustvariti srečno Kärnten. K tem pa spada tudi gorenjska pokrajina. Za njo se moram jaz brigati, jaz sem Führerju odgovoren za to pokrajino in njene ljudi.

Že v pričetku mojega uradnega poslovanja sem pa prejel zelo žalostno vest. Dne 1. decembra so razbojniški morilci na najostudnejši način umorili Slovence, ki so bili voljni sodelovati pri obnovi in ki so bili za Führerja. Izvabili so jih bili v noči iz njihovih hiš in jih umorili. S takimiljudi mine more bitinobene skupnosti, take zločince je treba pokončati. Zato imamo varnostne organe v deželi, orožnike in policiste. Naloga teh je, da dajo deželi varnost in mir, da zaščitijo življenje prebivalcev in jim omogočijo, iti po opravkih. Pri zasledovanju teh tolp so pa dne 12. decem-

bra padli nemški policisti. Napadli so jih in tudi one, ki so bili le ranjeni, umorili na najostudnejši in najbolj prostaki način. Danes sem stal na njihovih grobovih, javil sem tudi to morilstvo Führerju in Führer mi je naročil, da moram skrbeti z najostrejšimi sredstvi za to, da se ne ponovi več taka grozovita dejanja. Prisiljen sem torej storiti izredno ostre ukrepe.

Pred Vami, kot predstavniki onih krogov prebivalstva, ki so voljni sodelovati pri obnovi, pa bi rad izjavil, da so ti ukrepi naperjeni samo proti zločincem, da nočem storiti niti enega ukrepa, zoper ljudi, ki so doma, ki ostanejo na svojih kmetijah, ki obdelujejo svoja polja, ki gredo po svojih opravkih. Nasprotno: ravno ti ljudje morajo biti zaščiteni proti zločincem, ki brložijo v svojih skrivališčih, v nočeh pa iz njih sestopajo in brez izbire napadajo nemške policiste in slovenske civiliste. Ta boj pa velja ne samo tolpam, ampak je naperjen tudi proti vsem, ki te tolpe podpirajo. Ugotovljeno je, da je imela tolpa v gorah taborišče, da so se v bližini nahajala selišča, katerih prebivalci so vedeli, da se nahaja tam taborišče, in ki so podpirali tolpe s tem, da so jim prinašali živila in poročila. Tudi te pomagače bo zadela najostrejša

(Nadaljevanje na 2. strani.)

volji so se rogali, da, Führerjeve besede so celo razlagali kot slabost.

Toda srce nam zaradi tega ne upada in ne postajamo malodušni, kajti naša vest je čista in mi smo tako krepki, da bomo vsiljeno nam vojno dovojevali do končne zmage, katera bo dala prosto pot novi bodočnosti. Zato tudi tretji vojni božič ojača našo bojevitost in naše zaupanje v zmago.

Kako je pač nasprotno pri srcu in v možganih onim, ki nosijo odgovornost za to borbo dveh svetov, ki so krivi dosedanjega in še nadaljnjega krvotilja v tej vojni? Po svojem starem receptu bodo Churchill in Roosevelt, ki ju oba zadene glavna odgovornost za to vojno, in njun malopridni tovariš Stalin, v katerega boljševiški Rusiji je odstavil Bog, na zunaj bil zopet nameščen, resnico zopet postavili na glavo in z licemerskim obrazom zločinsko zlorabili besede svetega pisma. Toda njihovo početje tako pred forumom svetovne javnosti, kakor tudi pred onim neizprosno zgodovine ne bo imelo uspeha, kajti preveč jih tlači breme krivde, ki so si ga lahkomišelnost naprtili. Oni so to vojno vklicavali toliko časa, da so jo končno imeli, Churchill najprej kot zasebnik, potem kot britanski minister in končno v zadnjih letih kot ministrski predsednik, in Roosevelt najnesposobnejši človek, ki se je kdaj vselil v Belo hišo, ker je stal pred polomom v notranjosti, ker je bil na koncu svojega znanja, pa tega ni hotel priznati. Tako se je pa torej dal voditi po svojem brezumnem pohlepu po gospostvu, dokler ni končno tudi svoje lastne dežele zvrlel v vojno — v vojno, v kateri je šlo za vse drugo prej kakor za ameriške interese in probleme.

Churchill in Roosevelt skupno s posebnim silo hudobca, s peklenskim svetovnim zarotnikom, zločincem in revolucionarjem Stalinom so predstavniki zle volje. Ne da bi jih v to kaj sililo, so postopali proti boljši razsodnosti, strmoglavili svet v vojno in si nakopali krivdo, netehtljivo krivdo. Njihova zla volja pa se ne bo nikoli izpolnila. Uresničiti so mogli sicer izbruh vojne, zmaga bo pa naša in vseh onih, ki se na naši, italijanski in japonski strani borijo in žrtvujejo za dobro stvar proti slamnatim možem večnega židovstva. In z zmago, se bo v svet povrnil mir, pristen in trajen mir, zajamčen po narodih, ki so dobre volje.

Führer prevzame vrhovno poveljstvo vojske

(Nadaljevanje s 1. strani.)

gah, kakršnih v svetovni zgodovini še ni bilo, nad najnevarnejšim sovražnikom vseh časov se morajo sedaj armade na vzhodu spričo vplivov zime, ki je nenadoma napočila, iz teka premikanja spraviti v pozicijsko fronto. Vaša naloga je, da do pričetka spomladi to, kar ste doslej z neizmernim junaštvom in težkimi žrtvami priborili, ravno tako fanatično in žilavo držite in branite. Od nove vzhodne fronte pri tem ne pričakujemo nič drugega nego to, kar so nemški vojaki storili že pred 25-imi leti v štirih ruskih vojnih mesecih. Vsak nemški vojak mora pri tem biti vzor za naše zveste zaveznike.

Preko tega pa bodo, kakor v pretečeni zimi, postavljene nove skupine in predvsem izdana bodo nova in boljša orožja. Varnost fronte proti zapadu se bo ojačila od Kirkinca do španske meje. Tegobe organizacije zvez te fronte, ki danes prepregajo ves kontinent in segajo že v severno Afriko, je treba premagati. Tudi to bo uspelo. Brez odloga se morajo opraviti priprave, da se takoj povzame ofenzivni boj v spomladi do končnega uničenja sovražnika na vzhodu. Uvedba odločilnih drugih vojnih ukrepov bo kar nastopila. Te naloge zahtevajo, da se morajo oborožena sila in domovna napeti do najvišje stopnje in do skupnega dela. Glavni nosilec oborožene sile pa je vojska.

Spričo teh okoliščin sem se danes odločil, da kot vrhovni poveljnik nemške oborožene sile osebno prevzamem vodstvo vojske.

Vojaki! Poznam vojno že iz 14 let velikanske borbe na zapadu od leta 1914. do 1918. Doživel sem osebno kot navadni vojak vse strahote skoraj vseh velikih materialnih bitk. Dvakrat sem bil ranjen in bil v nevarnosti, da naposled oslepi. Zato mi ni tuje to, kar vas muči, teži in tare. Toda po štirih letih vojne nisem v nobenem trenutku dvomil, da se bo moj narod zopet povzdignil, in z mojo fanatično voljo sem kot priprosti nemški vojak dosegel, da se je ves nemški narod po več kakor 15-letnem delu

Pet bojnih ladij USA potopljenih, štiri težko poškodovane

Veliki japonski uspehi fotografsko ustanovljeni

Tokio, 23. decembra. Mornariški oddelk cesarskega glavnega stana je objavil, da so izvidniški rezultati in poizvedbe japonske mornarice — vkoristili so tudi posnetke iz zraka — potrdili sedaj, da je v praksi pokončana pacifiška mornarica USA in zračno brodovje, ki je bilo nastanjeno v Havaju.

Izgube mornarice USA in njenih zračnih bojnih sil v Pacifiku so po japonskem poročilu sledeče:

Pet bojnih ladij je bilo potopljenih, med temi ena »California« razreda, ena »Maryland« razreda, ena »Arizona« razreda, ena »Utah« razreda in še neka nadaljnja, koje kategorijo niso mogli ugotoviti, razen tega dve težki križarki in nek oljni tanker.

Vojne ladje USA, ki so težko poškodovane, da jih ni moči več popraviti, so ena

Polni zadetki na angleški industrijski napravi

Iz Führerjevega glavnega stana, 23. decembra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 21. decembra naznanilo:

Boji v srednjem odseku vzhodne fronte so še trajno nezmanjšano trdi. Odbito je bilo več močnih napadov sovražnika. V odseku neke armadne zveze je bilo pri tem uničenih 20 sovjetskih oklopnih. Tudi na področju okrog Leningrada so bili odbiti silni, po oklopnih podprti poskusi. Pri tem je bilo sestreljenih 19 sovražnikovih oklopnih.

Zračno brodovje je z močnim učinkom napadlo sovražne čete in kolone vozil, zbrane oklopnice, postojanke baterij in bunkerjev. V severnem in na finskem odseku vzhodne fronte so bila z uspehom motena premikanja sovražnikovih transportov z razdejanjem dovoznega materiala, železniških vlakov in tirov.

Na angleški vzhodni obali je zračno brodovje v zadnji noči doseglo bombne polne zadetke na neki industrijski napravi. Izvidna letala so v pomorju okrog Anglije z bombnimi zadetki poškodovala dve sovražni ladji.

V severni Afriki se nadaljujejo boji ob junaški borbi vseh zavezniških bojnih sil na tleh in v zraku. Neka skupina nemških bojnih letal je pri napadu na neko britansko letališče in na zbrana sovražnikova vozila uničila več letal in številne tovarne avtomobile.

V času od 13. do 19. decembra 1941. je sovjetsko zračno brodovje izgubilo 81 letal, od teh je bilo 45 sestreljenih v bojih v zraku in 30 po obrambnem topništvu, ostanek je pa bil razdejan na tleh. V istem času smo na vzhodni fronti izgubili 18 lastnih letal.

25.000 brit. uničenih v Atlantiku

Iz Führerjevega glavnega stana, 23. decembra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 20. decembra naznanilo:

V srednjem odseku vzhodne fronte še trajajo težki boji. Nasprotnik je utrpel nove težke izgube. Skupine bojnih letal, strmoglavcev in lovcev so uničile sovražnikove poljske in topniške postojanke in z bombami ter obstreljevanjem s krovnim orožjem razkropilo konjenico in motorizirane kolone. Nadaljnji uspešni napadi iz zraka so bili naperjeni proti letalskim oporiščem in železniškim napravam. Neka tovarna ladja v Barentskem jezeru je dobila bombne zadetke težkega kalibra.

V Barentskem jezeru je prišlo do ponočne bitke na vodi med nemškimi in sovjetskimi

zopet strnil in se rešil versailske smrtne obsodbe.

Vojaki moji! Razumeli boste zato, da je moje srce popolnoma vaše, da služi moja volja in moje delo nemoteno veličini mojega in vašega naroda in da poznata moj razum in moja jakost odločbe le uničenje nasprotnika, t. j. zmagonosni zaključek te vojne.

Kar morem za vas, moji vojaki vojske in orožja // storiti v oskrbi in v vodstvu, se bo storilo. Vem pa tudi, kaj boste Vi mogli storiti in tudi storili za mene: Sledili mi boste zvesto in pokorno do končne rešitve države in s tem našega nemškega naroda. Gospod Bog pa ne bo odrekel zmage svojim vojakom.

Führerjev glavni stan, 19. decembra 1941.

podp. Adolf Hitler

bojna ladja razreda »California«, ena razreda »Maryland« in ena razreda »Nevada«, poleg tega dve lahki križarki in dva rušilca.

Vojne ladje USA, ki so sicer težko, vendar ne tako resno poškodovane, so: ena bojna ladja razreda »Nevada« in štiri ladje razreda B.

Amerikanske izgube na letalih so bile ustanovljene s številom 450 letal, ki so pokončana po strojničnem obstreljevanju in s požigi. 14 letal je bilo sestreljenih v zračnih bojih, številna druga pa so bila razdejana. Povrh je bilo zažganih 13 letalskih lop in dve nadaljnji pa z bombnimi zadetki težko poškodovani.

Poročilo potem povdarja, da pri tej zgodovinski bitki Japonci niso izgubili nobenih pomorskih bojnih sil niti niso bile te poškodovane.

rušilci. Nek sovražni rušilec je bil vsled torpednega zadetka potopljen, nek drugi pa po topniškem ognju poškodovan. Nemški rušilci so po uspešnem boju nepoškodovani pripluli v neko oporišče.

V boju proti britanski oskrbovalni plovbi so podmornice v Atlantiku potopile štiri sovražnikove ladje s skupno 17.000 brit. Povrh sta bila s torpednimi zadetki poškodovana dva tankerja in neka tovarna ladja. V kanalu sv. Jurija

Hočem, da poslano la dežela srečna!

(Nadaljevanje s 1. strani.)

kazenska sodba in tako bom postopal tudi v vsakem drugem primeru.

Kdor je čelantolpe, kdor tolpa pomaga, zapade nemškemu zakonu in zadene ga smrt. Na prebivalstvo pa se po poklicanih predstavnikih prebivalstva obračam s pozivom, da nam zaupa in se naj izroča našemu varstvu. Ako bi bili Slovenci, ki so bili prvega decembra umorjeni, po prejemu pretilnih pism prišli k našim varnostnim organom, bi jih mogli zaščititi. Tega pa niso storili, bolj so se plašili pred tolpami nego zapuili nemški policiji in orožništvu, zato jim ni bilo pomoči. Saj še vedeli nismo, da jim preti nevarnost. Nadejam se, da bo prebivalstvo v bodoče vedelo, da smo mi in moji policijski organi ter orožniki njihovi pomočniki, prijatelji in zaščitniki. Uspešno pa moremo naše delo le takrat dovršiti, kadar vemo, kje se razbojniki nahajajo, in kadar se nam pri tem pomaga.

Poklicali sem sedaj ojačenje v to deželo. Prebivalstvo bo to v teh dneh ugotovilo. Ne bomo več trpeli, da bi se miroljubni prebivalci zatirali in begali po lažnivih poročilih. Z vsemi sredstvi bomo iztrebili zlo, ki je prišlo čez to lepo deželo.

Morilci tudi poskušajo zapeljavati prebivalstvo z lažnivimi poročili in najdejo pomagale za razširjanje; deloma so to zlobneži, deloma pa bedaki. Trdijo, da je Nemčija poražena, pravijo da se nemška vzhodna fronta umika in trdijo, da je Führer umrl ter da se bliža splošen punt komunistov. Te govorice so vse gola laž. Pošilja jih v svet moskovski radio. Zakaj? Zato, ker našim nasprotnikom tako slaba prede, da so njihovo zadnje upanje vstaje v ozemljih, ki jih je Nemčija zasedla. Bil sem pred nekaj dnevi v državni pisarni in Führer nas je izvestil, o položaju, v katerem se danes nahaja Nemčija.

Dokazati Vam hočem svoje zaupanje s tem, da Vam tukaj dam na znanje besede Führerja.

Položaj, v katerem se nahaja Nemčija, je odličen in še celo izboljšan vsled vstopa Japonske v vojno. S tem je Amerika ovirana, da bi še nadalje prevzela zaščito angleške plovbe in tudi ne more več pošiljati orožja in vojnega materiala na evropsko in afriško bojišče. Amerika ima danes dovolj posla s tem, da brani ozemlja, ki so za Ameriko življenjske važnosti, ki se nahajajo v velikoznačnem prostoru in ki stojijo danes že pod japonskim gospostvom. S tem se je položaj za Nemčijo še bolj izboljšal. Na vzhodni fronti ni nobenega nemškega umika, ampak nemška vojska na vzhodni fronti se je po Führerjevem ukazu nastanila v zimskih stanovanjih v postojankah in stanovanjih.

Nemška oborožena sila je utrdila in zaščitila zapadno obalo Evrope. Na vzhodu je postavil nepogojno varen okop, in

so letala, ki so bila poslana v svrhu oboroženega izvida na morju, v pretekli noči iz nekega konvoja pokončala nek tanker z 8000 brit.

V severni Afriki so se nemško-italijanske čete po odbitih sovražnikovih napadih načrtno odstavile od nasprotnika. Nemška bojna letala so v noči na 20. decembra z dobrimi zadetki bombardirala vojaške naprave v luki Tobruka.

Britanska križarka potopljena

Iz Führerjevega glavnega stana, 23. decembra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 19. decembra naznanilo:

Pri obrambi sovražnikovih napadov so se na več mestih vzhodne fronte vneli trdi boji. Sovražnik je utrpel težke izgube. Zračno brodovje je navzlic slabim vremenskim prilikam napadalo nasprotnikove zbrane čete, topniške postojanke, sile oklopnice in dovozne ceste. V Kola-zalivu je bila z bombnim zadetkom poškodovana neka trgovska ladja srednje velikosti.

V Srednjem morju je neka podmornica pod vodstvom Kapitanleutnanta Drieberja pred Aleksandrijo potopila neko britansko križarko razreda Leander.

Poskus nočne skupine britanskih bombnikov in lovcev, napasti nek pristan v zasedenih zapadnih ozemljih se je včeraj zrušil ob težkih sovražnikovih izgubah. Nemški lovci in obrambno topništvo so sestrelili dvanajst britanskih letal, med temi pet štirimotorne bombnike. Pogrešamo eno lastno letalo.

Führer, ki je vse to storil, on živi, je zdrav, pri najboljših močeh in tudi v najboljšem razpoloženju in Führer ve, da nam zmage ne morejo več iztrgati. Führer se danes peča samo še z mislijo, kako bi se ta Evropa s svojimi narodi pod nemškim vodstvom in z zaščito nemškega prava ter nemške moči mirno izgradila. To je skrb Führerja in naša naloga v tem prostoru.

Ce pridejo sedaj razbojniki in ameriškanske, boljševiške in židovske radioodaje menijo, da bodo mogle tukajšnjemu prebivalstvu natvezati laži, takrat se morajo vsi pametni in resni ljudje dvigniti in izjaviti. To so laži, ne verjamite jim! Ako menjo, da bodo mogli tukaj izvršiti vpoklic mladih, za orožje sposobnih ljudi, povem tem ljudem: Tem vpoklicom se ne smete pokoriti! Kdor zapusti delovno mesto, sabotira izgradnjo, se uvršča med razbojnike in zapade s tem zakonu. Kdor pa ostane na svojem delovnem mestu, tega štiti nemško pravo in nemški red. Uvedel sem potrebne ukrepe za zaščito tega ozemlja. Moja skrb bo, da se na nemško-italijanski meji ne bo več vršil neopravičen promet. Zavaroval bom celo mejo. Zatrl bom komuniste, kolikor se še nahajajo med Vami, jih dvignil in tukaj pridete tudi Vi v poštev, da nam javite kolovodje in hujskače.

Skrbeli bomo za to, da ne bodo mogli še nadalje strmoglaviti ljudstva v nesrečo. Z vsemi sredstvi propagande bom skušal prebivalstvu vse pojasniti. Najvažnejši pa je vpliv, ki ga lahko izvršujete Vi, kajti Vam ljudstvo zaupa, in če prebivalstvo vidi da imate Vi zaupanje do mene, bo tudi ono meni zaupalo. Tudi Führerju morate zaupati, kajti Führer hoče, da bo dežela srečna, on je prijatelj prebivalstva te dežele in tudi jaz sem prišel kot prijatelj v to deželo. Povejte to tudi Vašim prijateljem in ti naj to zopet povedo naprej, naj se razširi. Z vsemi sredstvi bom skrbel za to, da bomo pomagali prebivalstvu. Vsak, kdor je reven, naj dobi pomoč, vsak, kdor hodi na delo, naj bo zaščiten, upotreбили bomo vso našo krepkost, da napravimo to deželo srečno. To se pa more zgoditi samo z Vašo pomočjo. Zanašam se na Vas, na pamet in razumnost prebivalstva. Zanašam se tudi na to, da zaupate našemu velikemu Führerju Adolfu Hitlerju, ki je postal tudi Vaš Führer, da ste uverjeni o tem, da bo novi red Evrope prinesel tudi zadovoljstvo za te pokrajine.

To je vse, kar sem Vam danes hotel povedati. Prosim Vas, da kot predstavniki prebivalstva razširite to med Vašimi rojaki. To je pa tudi izjava, ki jo podajam povodom prevzema službe.

Heil Hitler!

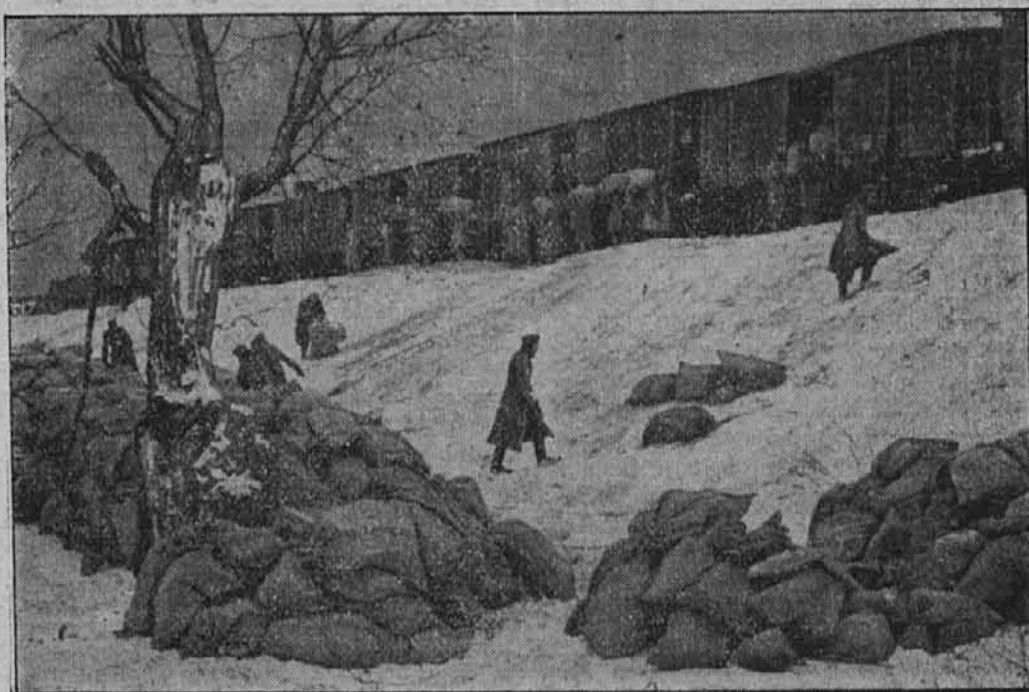
Nadaljevanje povesti je danes na 4. strani

Verlag und Druck: NS-Gauverlag und Druckerei Kärnten, GmbH, Klagenfurt. - Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan. - Hauptschiffleiter: Dr. Otto Schedl. - Kurzeit list Anzeigenliste Nr. 1 gültig.

General Dietl poroča Führerju

General Dietl, junak Narvika, poroča v Führerjevem glavnem stanu o operacijah na severni fronti. (Presse-Hoffmann, Zander-Multiplex-K.)

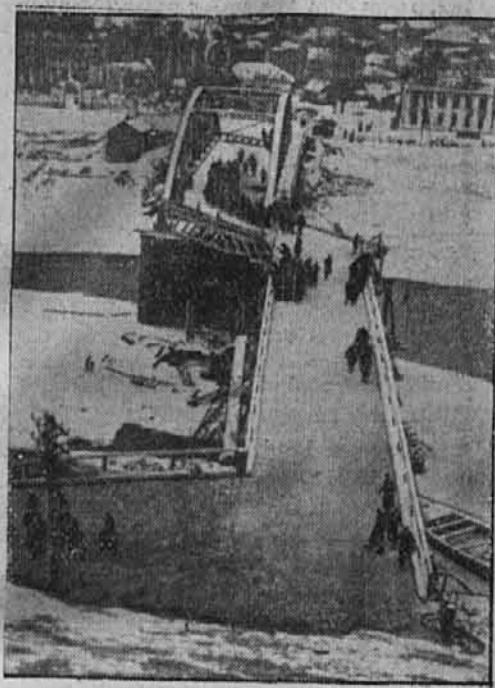

Božična pošta je došla!

Ogromne količine vojne pošte so došle za božič za naše vojake na fronto. (PBZ. Scheunemann, Zander-Multiplex-K.)

Gauleiter dr. Rainer, ki ga Reichsinnenminister dr. Frick uvaja v službo Reichsstatthalterja. (Illk.)

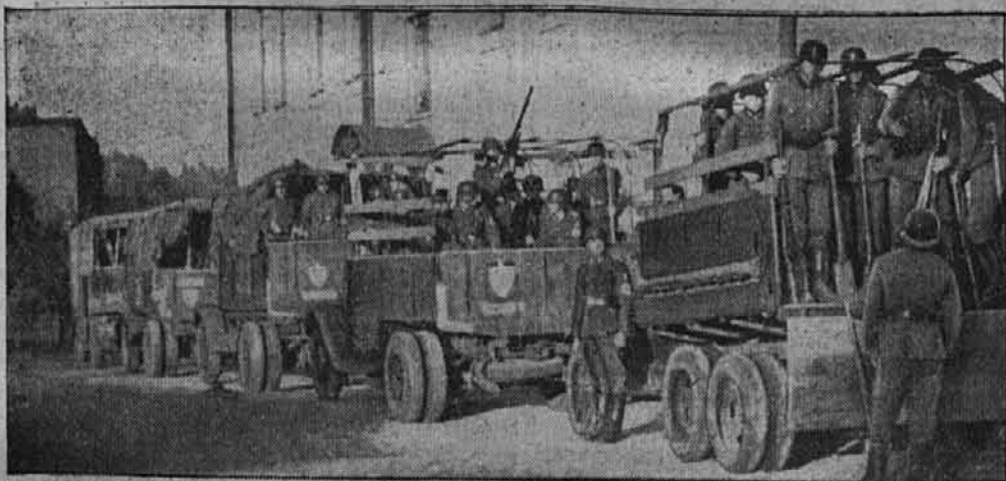
Križem sem pat tja po Volgi
Nenavadni leseni brod. (PK. Aufnahme: Kriegsberichter Bauch, PBZ., Z.)

Zadnji pozdrav za več tednov
Podmornica plove na novi vožnji proti sovražniku. Se flotilje maha posadki pozdrav.

Donašalci menaže
se na potu v prve vrste krijejo proti sovražnemu topniškemu ognju.

Motorizirane edinice RAD

Oklopniški armadi dodeljen motoriziran oddelček državne delovne službe na južno-vzhodni fronti pred odhodom na službo.

Italija v vojni proti USA

V zvezi na velik govor Duceja v palači Venecija, v kateri je objavil nastop vojnega stanja proti USA, so se vršile v Rimu navdušene manifestacije. (Scherl, Zander M., K.)

Obnova za fronto

V ozemljih vzhodne fronte, kjer ni več direktnih bojev, skrbi nemško gospodarsko vodstvo za čim prejšnjo obnovo. (PK. Aufnahme: Kriegsberichter Henisch, Atl., Z.)

Nočni boji pred Tobrukom

V ozkih hodnikih bunkerskih naprav čaka moštvo na povelje k napadu.

Kegljanje na ledu

Priljubljeni šport naših vojakov na vzhodni fronti med prostim časom.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE!

Prava ljubezen traja večno!

Božična povest

Spisal Tone Stražar — Krainburg

N dan 24. decembra v letu 1913. je bilo. Na kolodvoru v Klagenfurtu je bilo ta dan izredno živahno; kako tudi ne, saj so se sprehajali po peronu sami mladi postavni fantje vojaki, ki so čakali prihajajočega vlaka, da jih odpelje na njih domove, kjer bodo s svojimi dragimi praznovali tako vesele Božične praznike. Med temi vojaki dopustniki je bil tudi postavni korporal Franc Gornik od znanega 17. p. p. No, po mnogem čakalju je začel klicati sprevednik: »Einsteinen, einsteigen!«

V svoji zmedenosti je bil France še vendar tako srečen, da je dobil prostor pri oknu, kjer je lahko gledal prijazne koroške kraje. Vlak je brzel hitro, ali še vse prepočasno se je zdelo Francetu. Ko je tako zrl skozi okno, je nehote posegel v bluzni žep in potegnil venkaj lepo božično razglednico in bral: »Nepozabni mi France! Sprejmi pristržne pozdrave! Kaj ne, da se pripelješ na dopust, oh kako težko Te čakam! Še enkrat — priidi — srečne Božične praznike Ti želi vedno Tvoja zvesta Tončka Železnik — Na svidenje!!!«

No, po par urah je pripeljal vlak skozi karavanški predor. Kmalu bo France med svojimi ljubimi domačimi in spet bo videl svojo ljubljeno dekle!

Ura je bila 11 ponoči na sveti večer. Druge noči v takem času vse počiva, ali vse drugače pa je to noč. Ljudje hite v praznično veselem razpoloženju k polnočnici v Moräutsch. Med temi, ki so hoteli k cerkvi, je šel tudi srečni par, postavni vojak dopustnik France in njegovo dekle! Hodila sta sama za drugimi, da sta bila nemotena, imela sta samo te kratke zaupne pogovore:

»No, no, France, ali si se kaj spominjal na mene v tem času?«

»Pa še vprašuješ?«

»Veš da!«

No, tu imaš zagotovilo, da se Te spominjam, kupil sem ti za spomin v Klagenfurtu!« In France je svoji Tončki nataknil na prst desne roke lep zlat prstan.

Tončka je bila vsa srečna. Prav nič ni premišljevala, tudi ona je segla po svojem prstančku in mu ga nataknila na prst.

»Na, France, tu mojega! Naj naju prstani vedno spominjajo na najino ljubezen — kajne prišel bo čas, ko bova vedno skupaj!«

»Da, da, Tončka moja — ti in nobena druga! Naj naju ta sveti večer vedno spominja na najino ljubezen!«

Leto dni pozneje. Na svetu je vzplamtela vojna. Kje neki je korporal France?

Težko ranjen leži v neki bolnišnici v Bu-

dimpešti, zamišljen, pred očmi se mu vrstijo dogodki zadnjih tednov. Z drugimi vred je odšel takoj med prvimi na gališko bojišče. Kot drugi, se je tudi on hrabro boril; iz korporala je že dosegel stopnjo narednika ter bil odlikovan z veliko srebrno kolajno. A v sredini meseca novembra, ko je v Karpatih v prehodu Dukle vodil patrulo, je bil ranjen v desno nogo z dum-dum kroglo. Le izredni spretnosti nekega zdravnika se je imel zahvaliti, da mu niso noge pod kolonom odrezali. Vse to je premišljeval France, pa tudi to, da sta ravno pred enim letom na ta dan vsa srečna s Tončko hodila k polnočnici.

Ko je France vse to premišljeval, je zopet prišla k njemu gospodična Kati, madžarska bolničarka, ki je znala dobro tudi nemško in za silo hrvaško. Bila je hčerka imovitega posestnika in gostilničarja, in je iz ljubezni do trpečih vojakov odšla v bolnišnico ter prevzela težko delo. Francetu je stregla z vso mogočo skrbjo in ljubeznijo. Razvajala ga je z darili tako močno, da mu je skrivaj že prihajalo tesno za bodočnost. Tudi danes na božični večer, je prišla sestra Katarina ob navadni uri k Francetu, vsedla se je k njemu k postelji in podrobno razgrnila darila poleg njega na nočni omarici. Vedno znova je te reči drugače urejevala. Bila je

vendar nekoliko nervozna, utrujena od dela, dobra sestra Katarina. France je ravno hotel nekaj reči, tu pa je nenadoma potegnila iz torbice še nekaj in to s tresočo roko pržila Francetu. Bil je to dragocen, zlat prstanček.

Mraz in vročina sta izpreletela Franceta. Zdaj se mu je bilo treba odločiti. In tako je tudi storil. Pripovedoval ji je o svoji Tončki...

Zopet je preteklo leto in tudi v tej noči so hoteli ljudje k polnočnici. Med ljudmi, ki so šli po nočni cesti proti Moräutsch, je bil tudi en dopustnik. Narednik France z njegovo mlado ženo.

»Ali še veš, France,« je Tončka prekinila molk, »ali še veš, kako sva pred dvema letoma hodila po isti poti?«

France je prikimal z blaženim smehljajem na licu.

»Tudi pred enim letom,« je nadaljevala Tončka, »sem bila ves večer sama. Vendar ne osamela. Moje misli so bile pri tebi. Na tistem sem se pogovarjala s teboj... Ali si tudi ti kaj pomislil na mene?«

»Da,« je odvrnil France. In po kratkem premolku je pripovedoval svoji ženi srečanje s sestro Katarino, kateri se je imel zahvaliti za toliko reči.

Sporočilo božičnega darila

Spisal Robert Hohlbaum

Ob prvemu srečanju Antona Brucknerja z gospodično Miciko Gasteigererjevo je bil zrak poln bezgovega vonja, v mraku so opojni metulji omotično obletavali njegovo delovno svetilko in kmalu je cela pokrajina postala plava liki klasje in cvetno-modra kakoršni so bili lasje in oči gospodične Gasteigererjeve. In to je bilo ravno oni čas, ko je Bruckner ustvarjal scherzo svoje nove simfonije. V začetku spomladi ga je bil pričel. Toda takrat ni hotelo naprej. Često je pač z nedoumljivo sapo zazvenela v njem kakšna zamisel, toda sapa jo je zopet neznano kam zavela. Neko določno, kolebavo hrepenenje je vzel Brucknerjevo srce v posest, da ga je obhajala groza, da ga je bilo strah pred njim kakor da poteka iz hudiča. In bolj pogosto kakor drugekrat je v teh nestanovitnih dnevih vzel molitvenik v roko. Ta pa je bil iz lepega črnega baržuna, robovi so bili obiti s srebrom in v sredi vezave je lesketal celo zlat križ. Toda najlepše na njem je bilo vendar to: dobil ga je bil od matere. Včasih, kadar je gladih mehki baržun, je imel občutek, kakor da se ga dotika mehka ženska roka. Vse to se mu je potem često zazdelo kakor pravljica. Kajti, odkar je bila mati mrtva,

ni bil nihče več poskušal gladiti po od dela utrjenih robovih njegovega čela.

Onega dne pa, ko je bil zagledal gospodično Gasteigererjevo, je vse to postalo drugače. Srce mu je sicer glasno in močno razbijalo, toda omahovalo ni več. Nedoločno hrepenenje, na katerem je zbolel ta kmečki potomec, se je umikalo določni, čeprav v začetku zanj podzavestni želji in kar je bilo najvažnejše, pred njo je moral vse drugo potihnuti. Zamislil za scherzo, ki so ga celo predčasno pomlad vodile za nos, so se vrstile in se pohlevno liki psi, potuhnille pred njim, tako da jih je mogel po svoji volji prijeti.

In potem ga je zagnilo delo, kakor šelest klasja in poletna sapa. Ako je hotelo zastati, je posedal pol ure pri Miciki Gasteigererjevi, govoril o veselih rečeh ali pa molčal in vdihoval njeno bližino kakor vónj travnikov. In potem ga je napolnil stvarilni nagon, da so se mu kaj kmalu usipale izpod rok glave sekirice kakor cvetke iz božje roke.

Niti najmanj mu ni prišlo na um, da se še nikoli ni tako malo bil spomnil na Boga kakor v teh dneh. Ko je bil z njim pričel svoje zadnje največje delo, se mu je tu pa tam, kadar se je v najglobljeji ponižnosti

čutil v bližini Večnega, porajala vrtoglava smela misel, da bi to delo posvetil Bogu, kot njegov najbolj veren otrok. Komaj da se je tega domislil. Da, v prestankih, ki so se kakor trenutki drgetajoče tišine travnikov legli na razgibane dihaje sape njegovega osrečevalnega ustvarjanja, mu je včasih prišlo na pamet, da bi bilo prav za prav lepo in dolžnost hvaležnosti, ako bi to delo poklonil gospodični Miciki Gasteigererjevi. Njegova zvočna poletna sapa je vzdržala prve viharje in sneg in nekega tihega dne je mogel zapisati zadnje sekirice svojega scherza. Že naslednjega jutra je tekel h gospodični Miciki Gasteigererjevi, da ji sporoči to veselo vest; za take prilike je bila ona vedno nared s smehljajem, ki ga je on vzel za dokaz, da se iz dna srca veseli z njim. Ker je bil tako lepo vdelan, je nameraval takoj pričeti z delom lagotne skladbe. Izvlekel je svoje stare osnutke, bili so mu tuji. Nobenega odmeva ni bilo v njegovem srcu, pa tudi nič novega ni vzniknilo iz njega. Prazno in tiho je bilo v njem. Sedaj se je zopet povrnil k Bogu in molil. Toda ni raste v dvogovoru, postajal je manjši, in Bog se je vedno bolj umikal nazaj v zvezdno nebo. Kajti tudi to e je bilo oddaljilo od njega in mu postalo tuje. Prej so ga njegovi glasovi večkrat ponesli kvišku, in glas in blek sta se bila zllila v enoto, ni se več zavedal, ali polje okrog njega obilica njegovih akordov ali morje zvezd. Danes se je držal zemlje kakor tisoč okrog njega. In popadal ga je čuden strah.

Na božič je zarana dolgo ogledoval dragoceni molitvenik, roka mu je počivala na mehkem baržunu in poskušala posnemati materno božanje. Ginil je od novega poželenja svoje naravi. Nato je stal pred zrcalom, robate roke so poskušale čim najbolj umetno zadržati ovratnico, z divjo vneto je krtačil klobuk in plašč, potem je zvil knjigo v tanek svilen papir in jo nesel skozi skrivnostno delavne ulice. Srce mu je razbijalo, ustnice so mu drhtele...

Stalni lahni smeh, ki je bil posebnost gospodični Gasteigererjevi, ga je danes bogal tako, da ni mogel izobličiti nobenega jasnega stavka. Momljal je nekaj o današnjem prazniku, o osamelosti, o materi, ki je bila kaj dobra gospa in da je celo nekoliko nalikovala gospodični Miciki, vedno se je namerč tako ljubko smejala, in da je vedno molila iz lepega molitvenika, katerega je on podedoval po njej, in da bi zato ne mogel biti v boljših rokah, od onih gospodične Micike, in da bi on, in da bi on...

S tresočima rokama je razgrnil zavitek, svila je vršela na tla, molček je deklcil prožil knjigo. Micika Gasteigererjeva je za (Nadaljevanje na strani 5.)

E. T. A. Hoffmann

Mojster Janer Straža

POVEST

13

Mladi advokat je pričel s tem, da si je pri pristojnih oblastih izprosil vnovično natančno preiskovanje v grofovih papirjih na gradu. Šel je sam tja z grofico in vpriči sodnega uradnika so našli v neki doslej neopaženi orehovi omari star portfelj, v katerem se sicer ni nahajala sodna prejemnica o položitvi oporoke pač pa nek drug papir, ki ga je mladi advokat očitno smatral za zelo važnega.

Na tem papirju je bil namreč točen popis vseh okoliščin do najmanjše podrobnosti, pod katerimi je grof v prid svoje soproge sestavil oporoko in jo izročil nekemu sodnemu dvoru. Diplomatsko potovanje iz Pariza v Petrograd je privedlo grofa v Königsberg. Tukaj je slučajno našel nekaj plemičev domačinov, ki jih je bil na nekem drugem potovanju srečal v Italiji. Vkljub pospešenosti, s katero je grof hotel opraviti to potovanje, se je vendar dal pregovoriti, da je nekoliko pohajal v Ostpreussen, poseben ker so pričeli loviti in je bil grof strasten lovec. Imenoval je mesta Wehlau, Allenburg, Friedland itd., v katerih je bil. Neposredno na to je nameraval, ne da bi se vrnil v Königsberg, nadaljevati pot proti ruski meji.

V nekem malem mestecu, kojega videz je bil po grofovem opisu čim najslabši, pa je nenadoma obolel na živčni bolezni, ki mu je skozi več dni vzela vse čute. K sreči se je

nahajal v kraju mlad, zelo spreten zdravnik, ki se je zlu krepko stavil v bran, tako da grof ni le prišel k močem, ampak mogel celo v nekaj dneh nadaljevati potovanje. V srce mu je pa segalo, da bi se drug tak napad na potovanju mogel končati z njegovo smrtjo in njegovo soprogo spraviti v največjo revščino. Na njegovo ne malo začudenje pa mu je zdravnik povedal, da se v kraju, čeprav je majhen in daje po zunanjosti žalostno sliko, vendar nahaja prusko deželno zborni sodišče in da lahko pri tem položi oporoko z vso slovesnostjo, kakor hitro mu uspe dokazati svojo istovetnost. V tem je pa bila zapreka; kajti kdo bi naj grofa poznal v tej pokrajini.

Toda kako prečudna je igra naključja! Ravno takrat, ko je grof v mestecu stopil iz voza, je stal med vratmi gostilne star, onemogel mož, že skoro pri osemdesetih letih, ki je prebival v neki sosednji vasi in se preživljal s pletenjem košar; prihajal je le redkokdaj v mesto. Ta starček je bil v mladih letih služil v avstrijski armadi in bil konjar pri grofovem očetu. Na prvi pogled je spoznal sina svojega gospodarja, in on ter njegova žena sta bila za grofa neoporečni priči istovetnosti. razume se, ne v njuno škodo.

Mladi advokat je takoj uvidel, da je izsleditev natančnejših okoliščin odvisna le od pregleda na kraju samem in točne primerjave z grofovimi beležkami, da se tako dožene natančnejšo sled, kje je grof obolel in napravil oporoko. Odpotoval je z grofico v Ostpreussen. Tukaj je kanil po možnosti po vpogledu poštnih knjig pozvedeti smer grofovega takratnega potovanja. Vendar je po

mnogih brezuspešnih naporih zvedel le to, da si je bil grof najel poštno konje za progo Eylan—Allenburg. Za Allenburgom se je zgubila sleherna sled, vendar pa je bilo ugotovljeno to, da je bil grof ubral svojo pot v Rusijo čez prusko Litavsko in to tembolj, ker sta bila v Tilsitu vpisana grofov prihod in odhod z izredno pošto. Čisto klaverni in poln skrbi je nekega deževnega večera dopel z grofico v malo selsko mestece Insternburg. Prevzele so ga nenavadne slutnje, ko je vstopil v borno sobo gostilne. Zdelo se mu je, kakor bi bil doma, kakor da bi bil že sam kdaj tu ali kakor da bi mu kdo v podrobnostih opisal tukajšnje bivanje. Grofica se je podala v svojo spalnico; mladi advokat se je nemirno valjal na svoji postelji. Ko je jutranje sonce prisijalo v sobo, mu je bil pogled obrnjen na opno v kotu sobe. Opazil je, da je na velikem kosu odpadla modra barva, s katero je bila soba le prebeljena, in da se je prikazala zoperna prerumena temeljna barva, na kateri so bili nameščeni raznoteri pošastni obrazi kakor ljubke arabeske po novozelandskem okusu.

Čisto iz sebe od veselja in vzhičenosti je mladi advokat skočil iz postelje; nahajal se je v sobi, v kateri je bil grof Z... napravil usodepolno oporoko. Opis se je prenatanko ujemal; ni bilo več nobenega dvoma.

Zakaj bi naj čitatelja utrujali s podrobnostmi, ki so se sčasoma dogodile? Dovolj! V Insternburgu je bil, kakor še sedaj, sedež pruskega višjega sodišča, ki so ga takrat imenovali dvorno sodišče. Mladi advokat se je z grofico takoj podal k predsedniku; po listinah, izdanih v pravi obliki, ki jih je bila grofica prinesla s seboj, je bila popolnoma

izkazana njena legitimacija; ker ni bilo nobenega dvoma, so opravili razglasitev oporoke, in grofica, ki je bila tožna v veliki bedi zapustila svojo domovino, se je vrnila v posesti vseh pravic, ki jih ji je hotela ugrabiti neprijateljska usoda.

Za Ančko je bil advokat nebeški polbog, ki je bil zmagonosno čuval zapuščeno nedolžnost pred hudobijo sveta. Tudi od Jeternika, visoko občudujočega bistro glavo in delavonost mladega advokata, so se usula pretirana poveljevanja. Tudi mojster Straža je hvalil Andrejevo obrtnost, toda s podarkom, da je storil prav za prav le svojo dolžnost, in da se njemu — mojstru Straži — dozdeva, da bi se vse to dalo doseči po veliko krajši poti.

»To zadevo,« je rekel Andrej, »smatram za pravcato zvezdo sreče, ki mi je prisijala na moji še le začeti življenjski poti.

Stvar je zbujala veliko pozornost. Vsi ogrski magnati so bili razburjeni. Moje ime je dobilo sloves in, kar pri tem ni najslabše, grofica je bila dovolj radodarna, pa mi je poklonila deset tisoč brabantskih tolarjev.

Že med vsem pripovedovanjem mladega advokata je na obrazu mojstra Straže pričela čudna igra mišic, ki se je stopnjevala do izraza največje zlovolje.

»Kaj,« je vzrožil nazadnje s plamenečimi pogledi in levjim glasom, »kaj? Ali nisem dejal, da si prodal pravico; za to, da je grofica svojo zakonito dediščino mogla izvleči ukanljivim sorodnikom, je morala plačati z denarjem, morala je žrtvovati zlatega malika. Fej, fej, sram te bodi!«

(Dalje prihodnjik.)

(Nadaljevanje s 4. strani.)

hip stala nema z napol odprtimi ustmi, debelo gledala, zdajci je pa iz nje neustavljeno izbruhnilo:

»Molitvenik mi podari! Ali je kdo že slišal kaj takega? Molitvene bukvice, ježeš na, molitvene bukvice!«

Divje je butnil njen smeh proti Brucknerjevemu čelu in ga sunil v prsa in srce, da se je počasi umikal in potem s prstmi trdno se oklepajoč uboge knjige, kakor da je ta zadnja njegova opora, lezel po stopnicah in se opotekel na plan, v zadnji dnevi truš.

Dolgo je Anton Bruckner taval po ulicah, bila je že tema, ko je prišel domov. Gospodinja je ravnokar prižgala sveče malega božičnega drevesca, ki ga je bila postavila na mizo. Čakala je, on pa ni spregovoril nobene besede. Ta je tresoglava in srdita odšla nazaj v svojo sobico.

Zrl je v igro lučk. Mamilo ga je pred njegovimi pogledi, begalo in plašilo. Iz svetlobnih snopov so švigali motivi njegove scherza, zapletali se in plesali okrog njega, izgubljali ritem in zvok in se orili v smeh. V tistile Micike Gasteigererjeve! Luči so bile njene porogljive oči. Anton Bruckner je ugasnil sveče. Tema in molk...

Mrzlo kot led se je plazilo k Brucknerjevemu srcu, višje in višje, zadrževalo mu je grlo, hotelo zasenčiti njegove oči. Zbral je zadnje moči in stopil k oknu. Ogromno se je grmadiło ozvezdje. Kolikokrat si je bil iz njega pridobil moč za vse svoje hotenja. Silovito je sedaj vzraslo edino vprašanje samotarja. In sedaj mu je prihajal odgovor iz daljave: Ker si me izdal, ker si nebeške stvari hotel prodajati zemlji.

Brucknerjeva glava se je nagnila navzdol v globoki presunjenosti. Koliko časa že ni bil slišal božjega glasu? Glasu Boga, ki ga je bil poklical v svojo službo, ki je bil neprestano njegova sreča in njegov oslon. To službo je bil zapustil. Ali mu je bilo na božjem blagoslovu in na zemeljski sreči? V svesti si krivde mu je glava klonila vedno globlje. Tu je vnovič donel glas, glasneje je govoril. Toda bil je mehak. In sedaj je odjehal v njegovem srcu. Zvoki so bili, mogočni in veliki, kakor jih še ni bil slišal nikoli. Božično drevesce je bilo zvezdnato nebo, baržunasto mehka roka noči je božala Brucknerjevo čelo in srce. In pod njim se je pogreznila vsa mala zemlja, ki ni bila nič več kakor razvejani smeh v neskončnem prostoru...

Zastava

Spisal Boštjan Müller

»Moral boš iti spat,« je rekla mati.

»Zakaj?« je prosil dečko.

»Vojna je,« je rekla mati.

Deček jo je gledal z velikimi očmi. To je že davno vedel, da je vojna; že dve leti je bila vojna in oče je bil na bojišču.

»Vojna je,« je povzela mati, »in ti moraš zdaj leči, kajti Jezušček danes gotovo pride zarana, ker mora še na fronto k očetu in k drugim vojakom.«

»Ali res leti na fronto?« je vprašal dečko.

»Da, zakaj me tako izprašuješ?«

Deček je molčal. Bilo je pač tako, da ni več veroval na Božička. Ne, to je bila pravljica kakor vse druge, lažniva pravljica velikih. Tega pa materi ni hotel povedati. Bila je tako žalostna, ni se ji moglo zreti v oči, tako žalostna je bila.

Deček je bil osem let star in velik ter bister. Bil je vojno dete, izkušen na cesti, pretegnjen zaradi stiske težkega časa. Danes se je bil tepel z Viljemom Peilsom, ker je ta rekel, da je Božiček bedastoča, prava nespodobnost in da ni nič resničnega na njem. Tepel se je bil z velikim Peilsovimi fantalinom, ker je mogoče vendar le bil Je-

zušek in, če se je kje nahajal, se vendar kaj takega ni moglo govoriti. Pa najbrž res ni bilo nobenega, ker je bil izgubil, čisto jedno je bil pobit na tla.

»Mati,« je rekel dečko. »Ali bi mi Jezušček lahko prinesel kakšno zastavo iz fronte?«

»Kaj praviš, fantek?«

Mati se je prestrašila. Nenadoma je spoznala, kako je bilo z dečkom, videla je dvom na obrazu, čuječe oči, skoro kakor od kakšnega odraslega.

»Zastava,« je rekel dečko, »saj je lahko tudi taka zastava, ki jo je sovražnik zavojeval. Jezušček jo vendar lahko zopet odvzame sovražniku...« Dečko je pomislil. Ako je bil v resnici Jezušček, je vendar lahko izpolnil vsako željo. To je bila sedaj prav težko izpolnjiva želja, toda... je pomislil dečko.

»Ne, zdi se mi, da Jezušček tega ne bo mogel,« je žalostno odvrnila mati.

»Jaz pa bi rad imel veliko, pravo zastavo. Lahko je tudi nekoliko osmojena od strelcev in granat,« je rekel dečko.

»Ne, tega pač Jezušček ne bo mogel.«

Nato je moral dečko v posteljo. Spal je z materjo v eni sobi, ker se je oče nahajal že leto in dan v vojski. Toda danes ni spal. Danes je bedel in vlekel na uho, kaj dela mati tako neznanško dolgo v sosedni sobi, ko bi moral vendar Božiček tako rano priti. O, saj je vedel, kaj dela, Božička dela, to je bilo. — Toda zakaj ostane tako dolgo? Saj je bila vendar rekla, da je Jezušček v tem letu ubog, ker se nahaja v vojni tiskli. Da, to je že bilo res. Mati je bila uboga in večkrat v tiskli. Podnevi je morala priti za tuje ljudi, vse to je premišljeval dečko in ni mogel spati. Ležal je na postelji in bil žalosten in najrajši bi sedaj zopet veroval v Jezuščka in potem sladko zaspal.

Včasih je slišal zraven mater. Enkrat je šivala tudi na šivalnem stroju. Veliko pozneje je zabijala žeblice. Ali pač zopet krpa moje čevlje z jermenskim usnjem? je pomislil dečko in rdečica sramu ga je obliła, ker je moral hoditi s čevlji, ki jih je mati sama krpala. Spricho te nove žalosti je zaspal, nazadnje se mu je zdelo, da čuti kakor da se nekaj malega smodi.

Pozneje, ko je mati prišla v sobo, se je za hip zbudil. »Je li že bil tukaj?« je vprašal.

»Ne, toda kmalu pride, le zopet zaspi!« je rekla mati in je bila nekam čudno vesela. Pristopila je k dečku, ga poljubila in rekla, da mora sedaj pač zelo misliti na Jezuščka. Dečko se je spomnil na zastavo. Toda rekel ni ničesar o tem. Ne, je že moral biti tako, kakor je bil trdil Peilsov Vilj, da je to lažniva pravljica velikih.

Ko ga je drugo jutro mati zbudila, je imela žareče rdeča lica, glas ji je bil razburjen.

»Fantek, pridi hitro, bil je tukaj!«

Oblekla ga je hitro in hlastno — rekla je: »Zapoj!«

Dečku pa ni bilo za petje. Prevelik sem, je pomislil. Veliko prevelik. In čisto nič se mu ni mudilo, pustil si je zelo, zelo veliko časa...

Toda ko je vstopil v sobo, so gorele sveče na božičnem drevesu in...

Pregledal je igrače.

»Ali se veselíš?« je vprašala mati.

»Da,« je rekel dečko in hodil okrog ter gledal.

Tu je bila njegova stara samokolnica, nanovo pobeljena, tam je bila njegova huzarska uniforma z novo čelado. Staro so mu razklali v nekem boju.

In potem je dobil tople replične kave in božičnega peciva.

In potem se je naenkrat razlegal krik.

Svit je prišel na svet, prodrli skozi okno v utripajoče lesketanje sveč. V tem somraku se je videlo nekaj rdečega za drevesom. Dečko je obledel od strahu in veselja. Mati se je smejala predse. Ogromna turška zastava se je razvijala za božičnim drevesom, večja od človeka.

»Mati,« je rekel dečko, »je li od fronte?«

»Poglej si jo!«

Stopil je tja in jo spravil na svetlo. Bila je to krvavordeča zastava z rumenim polmesečem in zvezdo, imela je pa povsod male okrogle prižgane luknje, skoraj cel tucat.

»O, mati!« je rekel dečko, in ni videl siromaštva na mizi s pičilimi darovi. Tudi pozneje ni videl, da manjka na oknu v veži rdeča bombažasta zavesa in da manjka dolgi držaj metle za pajčevino.

Imel je turško zastavo iz fronte in nobene dvoma ni bilo več pri njem.

»Takoj,« je rekel, »grem dol in ustrelim Peilsovega Vilija!«

»Zakaj?« je vprašala mati.

O, tega ti ne morem povedati...

Gospodarske vesti

Deset nemških razstav v letu 1942. Kakor zadnji dve leti, bo nemško gospodarstvo tudi leta 1942 priredilo v celoti deset obrtnih razstav. Od 1. do 6. marca bo v Leipzigu pomladanska razstava, med 9. in 15. marcem bo v Wenu pomladanska razstava, med 22. in 24. marcem istotako v Kölnu, med 22. in 29. marcem (torej skopraj istočasno) pomladanska razstava v Pragi. V Breslau priredijo med 13. in 17. majem razstavo, ki ji bo pridružena prodaja kmetijskih strojev. Takozvana 30. nemška razstava na vzhodu bo v Königsbergu med 16. in 19. avgustom. Isti sledi tradicionalna razstava v Leipziger Herbstmesse, ki bo od 30. avgusta do 30. septembra. V Kölnu bo od 13. do 15. septembra, v Wenu pa od 20. do 27. septembra jesenska razstava.

Zadnje politične vesti

Japonsko gospostvo na morju priznava

Stockholm, 23. decembra. Mornariški minister USA Knox je v nekem govoru izjavil glede havajske katastrofe: »Ako bi bili vsaj pol ure pred japonskim napadom na Pearl Harbour bili posvarjeni, bi to že pomenilo nečuvno razliko.« Potrdil je ogromne uspehe japonskih akcij. Japonsko pomorsko gospostvo v Pacifiku je pa priznal v sledečem stavku: »Sile osi imajo armado, ki obvlada celo Evropo, veliko in dobro izveščano zračno brodnjvo in zelo močno mornarico — Japonska ima sedaj brez dvoma najmočnejše pomorske bojne sile v zapadnem Pacifiku, kjer se bo vršilo največ bojov.« Knox vidi samo en izhod: da se tudi male države pridružijo angleški sovjetski uniji in Zedinjenim državam.

Hongkong v Japonski posesti

Tokio, 23. decembra. Kakor javlja agentura Domej iz Kauluna, se je v petek ob 11. uri japonskega časa (4. uri nemškega časa) nahajal večji del otoka Hongkong v japonskih rokah. Zastave z vzhajajočim soncem vihrajo nad lukno in z vrhov otoka. Ostanki sovražnih čet so se umaknili na Viktorija-grid, med tem ko je mesto Viktorija samo že zasedeno po japonskih četah. S tem je zapečaten usoda britanske kron-

Japonska, njeno prebivalstvo in njena zgodovina

Beseda Japonska, v nemščini Japan, ima svoj izvor v kitajskem izrazu Jipon, ki se izgovarja Šepen in znači toliko kakor sončni vzhod. Japonci sami nazivajo svojo državo Nipon ali Dai Nipon, kar pomeni toliko akor Veliki Nipon ali Velika Japonska.

Glasom kronik iz 8. stoletja po našem štetju so se predniki današnjih Japoncev naselili iz Malajskega polotoka Koreje in in južnega dela Kitajske. Ze leta 660 pred našim štetjem je Jimu, sin sončne boginje Amaterazu glasom izročil baje ustanovil japonsko cesarstvo. Iz tega rodu bi naj izšli vsi poznejši vladarji, iz katerih se je pred kakimi 600 leti razvila samovlada cesarja, ki mu pravijo Mikado oziroma Teno. O samem sedanjem cesarju Hirohito, učijo, da je potomec prvega japonskega vladarja in božji sin.

Japonska je bila do leta 645 po našem štetju nekakšna plemenska država. Šele revolucije so prinesle spremembe ter uvedle novi uradniški upravni sistem, ki je bolj rahlo združena plemena povezal in združil v kompaktnjšo enoto. Okrog leta 1192 in 1200 je medtem se razvijajoče plemstvo prišlo do državnih vajeti, ki je v vladarju Yoritomo 1192. leta po našem štetju našlo svojega najboljšega zastopnika. Sledila so stoletja sprejemanja lastne in pozneje zapadne civilizacije, ki je japonski narod in državo pod vsemi njegovimi vladarji na vseh področjih večala in izboljševala. Rusko-japonska vojna leta 1904, ki so jo dobili Japonci, je to mlado, po napredovanju in razvoju hrepenečo, zelo agilno in delovno azijsko državo proglasila za velesilo. Svetovna vojna 1914—1918 je njen prestiž tudi ojačila, tako da je pred petimi leti začela še vedno trajajočo vojno proti Kitajski, kateri je odvzela Mandžurijo ter iz nje ustanovila poslušno državo Mandžukuo.

Japonska cesarjevina leži na krajnem vzhodu Azije. Njeno ozemlje tvorijo otok Hondo, Sikoku, Kijušu, Hokajdu, Kišima, Luhu, Avaji, Sado, Oki, Iki, Tsušima, Košikima, Amakusašima, Gotošima, Tanegašima, Jakušima, Ogazavarajino, kolonije Karafuto ali Južni Sahalin, Korea, Formoza, Kvantung ter bivši nemški južno-

ske kolonije Hongkong. Japonske izkrcane čete so začasno zaposlene s tem, da zlomijo zadnji britanski odpor. Dokončna zasedba celega otoka je torej le še vprašanje časa.

Britanci napadajo portugalski Timor

Berlin, 23. decembra. Avstralske in nizozemske indijske čete so dne 10. decembra nasilno zasedle portugalski del otoka Timor. Ta nasilni čin proti portugalski neodvisnosti je bil uveden s propagandno lažjo, da je Japonska zasedla portugalsko kolonijo Macao. Tako Japonci kakor Portugalci so to poročilo takoj demantirali. Napad na portugalski otok Timor je zbudil na Portugalskem veliko razburjenje. Portugalski parlament bo vpoklican k sprejemu vladne izjave. K temu poroča uradna japonska poročevalna agentura Domej:

Krogi, ki so v zvezi z vlado in so komentirali nasilno zasedbo portugalskega Timora po avstralskih in nizozemskih četah, so označili ta korak kot nadaljnji vzgled za flagranto kršitev nevtralnosti napram slabjšim državam. Isti krogi izjavljajo, da se angleško zločinsko zavijanje japonskih nagibov, ko je Japonska v sporazumu s tammošnjimi oblastmi na miren način všla v deželo Tai in francosko Indokino, prav dobro sklada s stalnim angleškim preziranjem nevtralnosti dežel, ki se ne morejo braniti. Nadalje kažejo ti krogi tudi na to, da je Velika Britanija na sličen način kršila nevtralnost Iraka in Irana, pri čemur je malodušno zatrdjevala, da mora tako ravnati, da se zaščiti napram eventualnim grožnjam.

Zasedba portugalskega otoka Timora v Pacifiku po britanskih in nizozemskih indijskih četah je čin samovoljnosti, ki mu tudi v zgodovini te vojne ni para. Pod odrgnjenimi pretezami je Anglija s tem napadla z vojno teritorij nadaljnje nevtralne države.

Začasno nobenega zakupnega in posodbenega materiala več

Stockholm, 23. decembra. Po Reuterjevem poročilu iz Washingtona je vojni minister USA, Stimpson izjavil, da je »trenutno« nujna posledica napada na Pearl Harbour ustavitve ladijskih tovorov zakupnega in posodbenega materiala.

Die reinste Freude

hat man an dem kleinen Kerl. Er ist vergnügt, hat guten Appetit und schläft gut. Also alles Zeichen der Gesundheit. Die Mutter gibt ihm

NESTLE KINDERNÄHRUNG

hergestellt aus den Bestandteilen des Weizenkornes, bester Alpenvollmilch und Zucker unter Zusatz knochen- und blutbildender Salze und den Vitaminen des Lebertrans

Probieren Sie auch Brochüre, Entschuldigtes Rezept für Jungesalter, kostenlos und unverbindlich durch die

Nestle Wien Aktiengesellschaft Wien I. Biberstraße 11

Gauleiter dr. Rainer v Südkärntnu

Dosedanji šef civilne uprave nadomestujoči Gauleiter Kutschera je izročil svoj urad

Gotovo je izven državnih mej malo dežel, ki morejo svojo nemško preteklost, svoje nemške kulturne dobrine in nemško kri svojih ljudi po desetletja trajajoči ločitvi od nemške matične dežele tako očitno predložiti, kakor nove pokrajine v Reichsgau Kärnten. Veter, ki je po osvojenju teh ozemelj pihal skozi deželo, je pometel rahel slovanski pesek, s katerim so delali nevidne sledove nemštva, in izpod debelo nanešenega belila poskusov poslovenjenja v preteklih desetletjih stopa mogočno na dan nemška preteklost.

Prva inšpekcijska vožnja Gauleiterja in Reichsstatthalterja dr. Rainerja je vodila skozi veliki del novih pokrajin, je vzbujala veliko zadovoljstvo pri močeh, ki so se bili lotili z vsem srcem in vsemi močmi Führerjevega naloga, da napravijo to deželo zopet nemško. Čeprav so brezvestni zločinci in morilci terorizirali prebivalstvo, ki je delavoljno in pripravljeno za sodelovanje pri obnovi, je vendar že storjen bistven korak, da se izpolni ukaz Führerja. Pokrajine so v pičlih mesecih nemške civilne uprave dobile popolnoma novo lice. Doraščajoča, v vedro bodočnost zroča mladina ponaša nemško govorico, nemško pesem v deželo. Ona generacija pa, ki je dorasla pod srbskim režimom, lahko najbolje presoja razliko med takrat in danes in se — le malo jih je izvezetih — uvršča delavoljno v naše vrste. Kolo sega v kolo, nemški stroj prinaša red in delo v deželo. Namesto brezposelnosti je nastopilo pomajkanje delavcev. Nevzdržno napreduje vse velikemu cilju nasproti: ta dežela postani zopet nemška!

Gauleiter in Reichsstatthalter doktor Rainer je v spremstvu dosedanjega šefa civilne uprave nadomestujočega Gauleiterja Kutschera in predstavnikov strank ter države nastopil vožnjo po novih pokrajinah Kärntna, da se na kraju samem uveri o poteku obnove. Vožnja Gauleiterja je navzlic prvim slabim znakom dalo docela zadovoljivo sliko položaja in sredstva, ki jih bodo sedaj uporabili, da se dežele južno od Karavank dokončno zagradi, bodo napravila kraj in konec tudi zadnjim ostankom komunističnih terorističnih tolup.

Izročitev urada v Veldesu

Prvi dan vožnje se je dosedanji šef civilne uprave nadomestujoči Gauleiter Kutschera v Parkhotelu v Veldesu slovesno poslovil od celokupnega uslužbenstva svoje urada, kakor tudi oblasti državnega komisarja za ojačenje nemške narodnosti.

V kratkih besedah je orisal delo od prvega dne nemške zasedbe in povdaril predvsem vzorno tovarištvo mož in žena, ki so bili v Südkärntnu postavljeni v službo. »Dela so bila dovršena«, tako je izjavil nadomestujoči Gauleiter, »ki se morajo označiti kot v resnici ogromna«. V tej zvezi je povdaril zlasti takojšnjo uvedbo socialnega zavarovanja in omenil posebni uspeh v gospodarskem in prehranjevalnem faktoru. »Vse to delo pa ne bi bilo mogoče, ako nam ne bi bila ob strani krepka služba varnostnih organov in nas ne bi oprostila elementov, ki so se bili ovirajoče upirali nemškemu delu obnove.« Pg. Kutschera je končal svoj govor s toplimi besedami zahvale dosedanjemu uslužbenstvu.

V imenu uslužbenstva je vodja gospodarskega oddelka pri šefu civilne uprave, Gauwirtschaftsberater inž. Winkler, povzel besedo in se odhajajočemu šefu civilne uprave zahvalil za vedno izkazano razumevanje in za dobro tovarištvo med šefom in med uslužbenstvom, ki je obstajalo od prvega dne službe. H koncu je Pg. Winkler prosil novega šefa civilne uprave Gauleiterja dr. Rainerja, naj prevzame uslužbenstvo v svoje varstvo.

Osnovna izpremema v vodstvu

Nato je povzel besedo Gauleiter doktor Rainer. Zahvalil se je pred vsem nadomestujočemu Gauleiterju za izročitev in ob njej izrečene besede. Nato se je zahvalil uslužbenstvu za pristržno dobrodošlico in med drugim izjavil: »Moj cilj je, da po najboljših močeh izpolnim naloge, katere mi je postavil Führer. Prosim uslužbenstvo, da naj opravlja delo na enak način

kakor doslej. Vem, da bo to vedno združeno z velikim požrtvovanjem in pomanjkanjem. Nastopile bodo izpremembe in te so predvsem povzročene zbog tega, da bom kot Gauleiter in Reichsstatthalter imel svoj sedež v Klagenfurtu in da bo tudi sedež šefa civilne uprave prenešen v Klagenfurt.

Dne 1. januarja 1942. bo Kärntner Volksbund preveden v NSDAP. Dosedanji Bundesführer Pg. Schick bo izstopil iz urada, da se posveti novim in večjim nalogam. Politično vodstvo v tem ozemlju bo, počenši s 1. januarjem 1942., opravljal Kreisleiter dr. Hradetzky. Landrat v Radmannsdorfu bo postal izkušeni strankin sodrug dr. Hinteregger, ki bo nadrejen tudi ostalim okrajem. Vodstvo okrožja bo prevzel v Krainburgu Pg. Kuss in v Steinu Pg. Pilz. Kreisleiter Kollnitz bo v bodoče opravljal vodstvo okrožja v Hermagoru. Nemške moči ne bodo odtegnjene, temveč bo nastopil povečani dotok. Ze v prihodnjem poletju bodo Veldes in drugo ozemlje zopet izročeni tujskemu prometu. S tem naj se v znatni meri vzpostavi zopet mironodobno stanje.

Vožnja proti Krainburgu Steinu in Radmannsdorfu

Drugi dan je vožnja Gauleiterja in šefa civilne uprave šla zarana v Krainburg, kjer je Gauleiter s svojim spremstvom, med katerim se je nahajal tudi nadomestujoči Gauleiter Kutschera, obiskal pokopališče, da počasti može varnostne policije, ki so v zadnjih časih padli v boju zoper razbojnike. Ze dan prej je dal na grobu teh mož položiti venec. Potem je šla vožnja proti St. Veitu do nemško-italijanske državne meje. V St. Veitu je bil kratek pregled prejšnje gimnazije, ki bo že v najkrajšem času preurejena v krasno nacionalno politično vzgajališče. Gauleiter se je v tej priliki razgovarjal z moštvo obmejne carinske straže in z drugimi tam službujočimi varnostnimi organi o podrobnostih njihove v teh dneh posebno težke službe. Tudi italijanskemu carinskemu obmejnemu stražniku je podal roko in govoril z rojaki, ki se bodo v teku velike preseljevalne akcije preselili iz ozemlja, zasedenega po Italijanih, v ozemlje Reicha. Vožnja se je nato nadaljevala proti Schwarzenordfu, kjer je na savskem mostu Gauleiterja pristržno pozdravil politični komisar okraja Stein, dr. Doujak, v spremstvu Bezirksführerja Pg. Justa in še drugih gospodov.

Doživetje s šolsko mladino

V Domschale so doživeli Gauleiter in njegovo spremstvo nekaj, kar je pokazalo lepe izglede za vedro bodočnost te lepe dežele. Šolski poverjenik za okrožje Stein, Pg. Prassch, je Gauleiterja po pregledu šolskega posloppa povedel v dvorano zvočnega kina, kjer sta bila zbrana dva letnika šolske mladine iz Domschale. S svojimi jasnimi glasovi so po večini plavi in dobro rejeni otroci za pozdrav zapeli pesem »Flamme empor«. Gauleiter se je nato zabaval z nekaterimi otroci, ki so mu žarečih

Dr. Rainer je potem govoril o razmerah v zadnjem času in zagotavljal, da se bo sedaj vse storilo, da se onemogoči, da nemška in plemensko sorodna kri ne bo še nadalje postajala žrtev zverinskih komunističnih morilcev. »Treba je potegniti jasno črto med zločinci in prostaškimi morilci na eni strani in miroljubnimi delavoljnim prebivalstvom na drugi strani. Da se pa ta ločitvena črta lahko tudi izvede je potrebno, da prebivalstvo ne podpira tolpe, ampak se skupno z nami bori zoper nje. Kdor pa stoji v zvezi z morilci za pade smrti! Mi nacionalni socialisti smo doslej prišli še s vsakim nasprotnikom do konca in bomo tudi dokončno pospravili s temi terorističnimi tolpmami.«

H koncu se je spomnil dr. Rainer žrtev, ki so bile že doprinešene v službi v novih pokrajinah, zahvalil se uslužbenstvu za dosedanje izvrševanje dolžnosti in ga prosil, naj svoje delo opravlja kakor doslej. »Obljubljamo Führerju, da bomo v teh pokrajinah do konca izpolnili stavljen nalog.« S trikratnim Sieg-Heil na Führerja je bil končan ta slovesni čin.

oči pripovedovali vzlic še slabemu znanju nemškega jezika. Peli so potem še dve pesmi iz Kärntna, in ko so gosti zapustili hišo, je zadonela melodija »Tiha noč...«. S ponosom je šolski vodja poročal o znamenitih učnih uspehih v samo nemškem šolskem poduku. Vožnja se je nadaljevala v smeri proti Steinu skozi pokrajino, ki vzbura posebno pozornost po stavbenih grehih preteklih epoh. Nemotivirano daleč v polju raztresene kmečke hiše, ki deloma nalikujejo mestnim vilam, na videz grdi betonski okraski na sicer zelo lepih kmečkih hišah v kranjskem slogu, veličastne vrtno ograje stojijo na levo in desno od ceste. Tukaj se bo moralo še zelo veliko popraviti.

Mesto Stein si je povodom Gauleiterjevega obiska nadelo prazniško obleko. Trakovi z rečenicami so gostu izrekli dobrodošlico in morje zastav je podčrtalo nemško sliko mesta. Politični komisar dr. Doujak je Gauleiterja v navzočnosti njegovega spremstva vnovič pristržno pozdravil in s svojo dobrodošlico združil prošnjo, da bi bilo obmejno okrožje Stein deležno posebne pozornosti. Gauleiter se je nato po kratkih besedah zahvalil in si dal predstaviti uslužbenstvo. Po pregledu doma Kärntner Volksbunda, ki bo sedaj kmalu postal dom NSDAP, se je nadaljevala vožnja proti Krainburgu.

Zaščita onim, ki so pripravljeni sodelovati pri izgraditvi

V tej največji naselbini Südkärntna so Gauleiterja pozdravili politični komisar dr. Skalka, Bezirksführer KVB Pg. Samonigg in župan mesta, dr. Markgraf. V uradnem posloppu političnega komisarja je Gauleiter zopet na kratko govoril pred zbranimi uslužbenci in se nato razgovarjal

s stavbenim svetnikom inž. Justom o celi vrsti nameranih večjih stavb.

V mestno hišo je med tem prišlo odposlanstvo prebivalstva v Südkärntnu, ki je — prihajajoč iz vseh delov dežele in sestavljeno iz vseh poklicev — hotelo Gauleiterju izpričati svojo voljo do obnove. (Izvajanja Gauleiterja, ki so za Südkärntnen največjega pomena, najde čitatelj na strani 1.)

H koncu je naprosil Gauleiter zastopnike prebivalstva v Südkärntnu, naj njegove besede ponesejo med vse ljudi v novih pokrajinah.

Ko se je bil Gauleiter vpisal v častno knjigo mesta, je nastopil povratno vožnjo na Veldes. Pri večerji v hotelu »Luisenbad« je bil med drugimi navzoč tudi Generalleutnant der Gendarmerie Schreyer, ki je dal Gauleiterju zagotovila najozgeja tovarništva pri njegovemu delu.

Radmannsdorf bo zavzelo posebno stanje

Po celi vrsti službenih razgovorov v uradnem posloppu šefa civilne uprave v Veldesu je Gauleiter v petek dopoldne s svojim spremstvom nastopil vožnjo proti Radmannsdorfu. Pred krasnim posloppom Landrata so Gauleiterja pričakovali višji vladni svetnik dr. Hierzegger, Kreisleiter dr. Hradetzky, Landrat dr. Hinteregger, kakor tudi Bezirksführer KVB Kollnitz in mu izrekli pristržno dobrodošlico. Po pozdravnih besedah dr. Hierzeggerja je Gauleiter govoril k uslužbencem in med drugim izjavil:

»Položaj v teh pokrajinah je sedaj popolnoma jasen. Masa prebivalstva se tudi po poročilih, ki so jih razširjali razbojniki, ni dala vznemirjati in voljno opravlja svoje delo, naša izgradnja pa nevzdržno napreduje.

Sklenil sem prenesti službeno mesto šefa civilne uprave v Klagenfurt. Višji vladni svetnik dr. Hierzegger bo šel z menoj v Klagenfurt in bo postal eden mojih najozgejih sodelavcev. Sedež službenih mest, ki še ostanejo, pa ne bo več Veldes, ampak Radmannsdorf. Celo življenje in ustvarjanje v novih pokrajinah Kärntna se mora sedaj usmeriti na Klagenfurt. Radmannsdorf pa dobi posebno stanje glavnega kraja, v katerem bo strankin kakor tudi državni sektor vodilen. Mesto bo sedaj dokončno dobilo nemško lice.«

Po pregledu uradnih prostorov, ki so v zadnjih mesecih dobili dostojno opremo, se je vožnja nadaljevala v ABling.

Ta dežela mora postati del Kärntna

Zopet so bili pred občinsko hišo nastopili Volksbundführer in župan, da pozdravijo Gauleiterja, ki pozna ABling že iz svoje mladostne dobe. Deputacija mesta, sestavljena iz žen in možev vseh poklicev, se je razvrstila v svečani dvorani. Po pozdravnem govoru župana, v katerem je ta zagotavljal, da je prebivalstvo pripravljeno slediti pozivu, je Gauleiter povzel besedo k daljšim izvajanjem.

»Dobil sem«, tako je rekel dr. Rainer, med drugim, »od Führerja nalog, da zgradim to deželo, da nadaljujem in zaključim pot, po kateri je krenil Pg. Kutschera. Po tem nalogu bo ta dežela postala del Kärntna, to se pravi, da boste od vseh naprav, ki jih je ustvaril nacionalni socializem v velikonemški državi, imeli koristi tudi Vi, prebivalci te dežele. Ugotovil sem, da ima pretežni del tukajšnjega prebivalstva razumevanje za naše delo obnove. Le nekaj maloštevilnih nesocialnih elementov je tukaj, ki pa ne delajo po volji prebivalstva, ampak po hujskajočih geslih Moskve. To niso junaki in borci za svobodo, ampak zločinci in nesocialni elementi, ki jih morate izobčiti iz Vaših vrst.«

Po kratkih izvajanjih o političnem položaju je Pg. Rainer s vsakim posameznim rojakom izpregovoril nekaj besed.

Na povratni vožnji v Altgau Kärnten je dr. Rainer obiskal še šolsko trdnjavo Kärntner Volksbunda v Waldu pri Kronau.

3x domovine

Krainburg. (Božičnica policije.) Neka policijska stotinja je izdala vabila k priprosti lepi božičnici. Slovesnost je pričela po šegi nemške policije, da se ob božiču razveselijo revni otroci; iz svojih prihrankov je moštvo policije podarilo dečkom in dekletom iz Krainburga, katerih starši morajo trpeti še na posledicah jugoslovanskega režima, dnevne potrebe. Tudi polletjski uradniki sami so prejeli darila. Oberleutnant Bruder je v kratkem nagovoru

Na vožnji skozi Südkärnten je Gauleiterju dr. Rainerju v ABlingu pred občinsko hišo deputacija izrekla dobrodošlico. Naša slika prikazuje Gauleiterja v razgovoru s tremi varnostnimi organi, ki jih je bila neka tolpa nekam zavlekla, a so se mogli zopet rešiti. V sliki na levi župan in Volksbundführer iz ABlinga. (Moschner)

Zaradi praznikov izide prihodnja številka dne 31. decembra.

opozoril na dolžnost, ki jo nalaga sedanji čas vsakemu in ki jo je izpolniti za blaginjo nemškega naroda. V daljnem poteku večera so obiskovalce razveseljevale koroške pesmi in humoristična predavanja.

Radmannsdorf. (Kinopredstava.) Izborni film »Jud Süß« je na številne obiskovalce napravil globok vtis.

Krainburg. (Pöpravé na poslpju uradnega poslopja.) Novi red je prišel tudi v prostore uradnega sodišča. Stare, že propadle mize in omare in deloma že preperela tla, ki so napravila kar

najslabši vtis, so bile izmenjane. Tudi stene so sveže pobeljene, tako da se opazi že pri vstopu v poslopje uradnega sodišča, da tudi tukaj že učinkuje novi duh.

Klagenfurt. (Gauleiter pri vojnih slepkih.) V soboto se je v prisotnosti Gauleiterja in Reichstatthalterja dr. Rainerja, ki je prišel v spremstvu Bereichsleiterja dr. Pachneka, Kreisleiterja dr. Pototschniga, vodje njegove pisarne dr. Huberja in Gauamtsleiterja NSKOV Pg. Semmelrocka, vršila priprosta božičnica vojnih invalidov, koje središče je tvoril govor Gauleiterja.

Promet in trgovina v Südkärntnu

Gospodarski odnosi v starem času

Na glavnih cestah, ki so nekoč rabile znatnemu prometu, nahajamo še vedno gospodarska poslopja, gostilne s hlevi in parmami v svrhu, da jemljejo pod streho potnike in njihove vozove ter konje, ki so bili v pretečenih stoletjih največje važnosti za ves trgovski promet. Danes, ko so skozi vse dežele potegnjene železnice, in ko nagli avtomobilski promet ne pozna več postankov po starem načinu, zadostujejo ohranjenosti, nekoč slavne gostilne krajevnim potrebam. Še le vsled avtobusnega prometa so zopet postale nekoliko bolj važne.

Veliko teh gostilniških poslopij je prezidanih po novejših vidikih, toda tam, kjer se še najdejo stare naprave, se človek ne hote občuti prestavljenega nazaj v stari čas, v katerem so bile strehe poslopij še krite s slamo in so številni konji pred vhom bili privezani na rantah, med tem ko so v notranjosti ugodno ob težkih mizah sedeli pri jedi ali pri daljšem prebivanju krmili konje v prostornih obokanih hlevih.

Od mnogih, še v prvotni obliki precej dobro ohranjenih gostiln, naj omenimo ono, ki leži v kraju Sapuseh, na križišču cest proti Ablingu odnosno proti Krainburgu, Radmannsdorfu, Vigaunu, Leesu in Neumarktlu. Vedno čedna in prijazna, za sprejem gostov pripravljena gostilničarka pripoveduje rada o prejšnjem velikem prometu na stari cesti. Do 30 konj je takrat večkrat stalo v hlevu in obrat gostilne je komaj zmogel naval potnikov in vozil.

Do začetka 18. stoletja skoraj ni moči govoriti o cestah v našem smislu. Do takrat so južno od Karavank razvažali blago na tovrnih živalih in šele cesar Karl VI. je odredil popravo že postojećih potev in gradnjo novih cest. Za njegove vlade sta bila zvezana Wien s Trstom in Reko in napravljena je bila tudi cesta od Marburga do Klagenfurta in od tam do Loiblovega prehoda. Za Valvazorjeve dobe se je vršil ves promet še s tovrnimi živalmi po nehodnih stezah in je bil za kranjske kmete znaten vir dohodkov. Tako so natovorili vino, olje, sol, žito, lan, kovinske proizvode, krzna, južno sadje, izdelke domače industrije, sita, lonce in podobno k naklad-

nim postajam na morju ali v vasi in mesta severnjaških krajev. Za večje transporte so rabile tudi reke, vsaj za določene proge.

Pot čez Loiblov prehod, ki so ga pozneje izgradili, je vodila v Krainburg in Djublano. V Krainburgu se je odcepil skozi Kanker dolino preko Kankerjevega sedla v Seeland in v drugo smer še skozi Savsko dolino in vasi v Trbižu. V Trbižu se je odcepila ena cesta preko Predila v Gorico, druga pa v Villach. Za Kranjce sta bila važni mesti za spečavanje Trst in Reka, ki sta bila z Ljubljano zvezana po Tržaški cesti, od katere se je v St. Petru odcepila cesta v beneški Koper. Trgovinski odnosi s Tržačani pa so Benečane tako ujezili, da je prišlo do hudih sporov med njimi in Tržačani in tudi med kranjskimi trgovci. Ko je bila neka cesarska uredba odredila, da gre Trstu prednost, so morali trgovci svoje žito v Trstu prodajati za dva solda cenejše, nego na drugih trgih.

Trst je v tistih časih s celim k njemu spadajočim obrežnim ozemljem do Monfalkona spadal h Kranjski, kamor je moralo mesto pošiljati tudi svoje odposlance v kranjski deželni zbor. Tudi Reka je bila (1471) priključena Kranjski.

Razno

Los — „kralj švedskih gozdov“

Gotovo ste že marsikaj čuli o severnih pokrajinah, kjer pozimi sonce ne vzhaja in seveda tudi ne zahaja, kjer je v visokem poletju sonce vedno na nebu, tako da ni razlike med dnevom in nočjo. Morebiti ste že kdaj slišali o severnem sijju, o krasni prirodni prikazni, ki so jo nekateri nedavno občudovali tudi pri nas. V šoli ste se učili o severnem jelenu, ki služi severnjakom kot domača žival. Vse to vas je zelo zanimalo, ker je nekaj posebnega, nenavadnega.

Zanimanje za severne dežele je še naraslo, odkar so nemške čete, predvsem naši junaški planinski lovci, v smelem pohodu zavzeli na Norveškem močne postojanke ter porazili združene Angleže, Norvežane in Francoze v hudih bojih. In kadar pride ta ali oni z daljnega severa na dopust, pripoveduje o tamošnjih razmerah, o ljudeh, živalstvu, pokrajinskih značilnostih itd. Zato smo prepričani, da bomo ustregli bralcem, če v naslednjem nekoliko pokramljamo o redki živali, katere domačija je severno ozemlje.

Žival, ki jo imamo v mislih, je los (Elch, Elentier), neka vrsta jelena. Ne smemo ga pa zamenjati s severnim jelenom (Renn-tier). Los je mnogo večji in močnejši od naših jelenov, pa tudi rogovje mu je večje

Dom in polje

Povečajte posevek žita!

Letos se je pokazalo, da je preskrba z žitom v Südkärntnu popolnoma nezadostna. Poljedelstvo Südkärntna, ne samo, da skoro ničesar ne doprinese k preskrbi nekmečkega prebivalstva s krušnim žitom, ampak je celo zelo mnogo kmečkih gospodarstev, ki niti za lastno prehrano ne pridelajo dovolj.

Krušno žito je glavni sestavni del človeške hrane sploh. Zato je potrebno, da se produkcija krušnega žita izdatno dvigne. Predvsem mora vsak poljedelec v lastnem interesu stremeti za tem, da si sam zagotovi svojo lastno preskrbo z žitom. Kajti stanje, da si mora velik del kmečkih gospodarstev že v zimskih mesecih iskati karte za kruh, zato ker nima nobenega krušnega žita več, je trajno nevzdržno. Poleg tega naj pa poljedelstvo Südkärntna stremi tudi za tem, da bo vsaj deloma, če že ne more v celoti krilo porabo nekmečkega prebivalstva.

Če pa hočemo doseči povečan donos žita, pa ni brezpogojno potrebno, da razširimo tudi zasejano površino. V mnogo večji meri moramo skrbeti, da dvignemo donos na enoto površine (n. pr. na 1 ha). Po dosedanjih ugotovitvah se suče donos pri posameznih žitih v Südkärntnu okrog 10 dvojnih centov. To pa je popolnoma nezadovoljivo, kajti niti zemlja, niti klimatske prilike niso tako slabe, da ne bi mogli tega donosa povečati. V večini primerov se mora majhen donos pripisati le slabim metodam v pridelavi žita sploh.

Kvalitete zemlje, podnebja in vremena poljedelec ne more spremeniti. Ti faktorji ostanejo takšni, kakršni so. Na eno pa more, kar se tiče donosa njegove zemlje, vsak poljedelec izdatno vplivati, t. j. da zadostno gnoji in da izbere kvalitetno žito za seme.

Mnogokrat je obdelovanje zemlje pomanjkljivo. Kjer se uporabljajo slabi plugi, je zemlja pomanjkljivo in predvsem preplitvo zoran. Razen tega se je naredila pod orno plastjo trdna plast, ki ne propušča vode. Temu hočejo poljedelci sedaj od-

in lepše ter bolj lopatasto. Pravijo mu »kralj švedskih gozdov«. Pred nekaj stoletji so severnjaki uporabljali los za jahanje. Z neko odredbo je bilo potem prepovedano, ker so se pobegli zločinci posluževali losov, s katerimi so z veliko naglico zbežali. Polagoma pa so prepoved pozabili in vse je bilo pri starem.

Pod vladno Karla XI. (1660—1697) so kraljevi glasniki, noseč važna in hitra sporočila, jahali na losih. V 18. stoletju so nameravali Švedi ustanoviti posebni regiment vojakov »konjenikov« na losih v prepričanju, da bo vsak sovražnik moral pobegniti pred junaki na brzih losih.

Pred nekaj leti se je udeležil konjskih dirk v Stockholmu tudi nek tekmovalac na losu in je prehitel vse tekmovalce na konjih, niso mu pa hoteli dati nagrade, ker ker je bil »izven konkurence«. Tudi danes na severu ni nič čudnega, če vidiš osedlana ali vprežena losa.

O nekem Švedu pripovedujejo, da si je pripeljal na dom mladega losa, ki ga je potem skozi več let tako udomačil, da mu sedaj žival sama iz zelo oddaljenega kraja prinaša pošto. — Severnjaki prireajo lov na losa prav tako, kakor naši lovci na jelene.

pomoči s posebnim načinom oranja, z bifangi, ker se more tu voda zbirati v razorih. Ti bifangi pa pomenijo neodgovorno potrato plodne površine. Približno ¼ celotne površine njive ostane pri tem neobdelane oziroma bolje rečeno, ne da nikakega donosa, kajti v razorih le slabo oziroma nič ne raste. Poleg tega otežkočajo bifangi oddelavo, posebno žetev in pa onemogočajo uporabo strojev. Zato se morajo bifangi radikalno iztrebiti. To pa bomo dosegli z uporabo modernih obračalnih plugov. Če se ne orje vsako leto enako globoko, tudi ne more nastati v orni zemlji trda vodonepropustna plast, če pa te ni, so pa tudi številni razori na njivi popolnoma nepotrebni. Paziti pa moramo tudi na to, da orjemo precej globoko, kajti s tem damo koreninam več prostora in se morejo rastline zato tudi bolj razvijati. Pri sajenju v globino (Tiefkultur) pa moramo paziti, da ne gremo naenkrat pregloboko, da s tem ne dvignemo preveč mrtve zemlje na površino.

Pri gnojenju ni glavno to, da kolikor mogoče veliko gnojimo, ampak se mora predvsem pravilno gnojiti. Žitarice ne potrebujejo za svoj razvoj samo dušika, katerega vsebuje hlevski gnoj, ampak predvsem tudi fosforne kisline in kalij, katerih pa vsebuje hlevski gnoj prav malo. Ta hrana mora biti rastlinam dana v obliki umetnih gnojil. Tudi ni vseeno, kdaj gnojimo.

Odločilne važnosti za donos pa je seme. To moramo skrbno zbrati. Na vsak način mora biti seme očiščeno in razkuženo. Kdor se boji dela in stroškov za čiščenje in razkuženje semena, škoduje samemu sebi. Možnost za to obstoji sedaj že povsod, kajti vsak kmet mora dati svoje semensko žito čistiti in razkužiti pri potujoči čistilnici.

Teh nekaj vrst naravno še ni dovolj, da se dvigne produkcija žita, temveč naj bodo le vzpodbuda vsakemu kmetovalcu, da bo začel razmišljati, kje in kako bi mogel dvigniti donos žita. Podrobnosti o tem bodo sledile v naslednjih nastavkih.

Važno pa ni samo, da se dvigne produkcija, dvigniti se mora predvsem množina žita, postavljena na trg. Vsak poljedelec mora stremeti za tem, da postavi na trg kolikor mogoče kar največ krušnega žita, da s tem doprinese svoj delež k prehrani nekmečkega prebivalstva. Za na trg prineseno žito se smatra samo ono žito, katerega je kmet prodal takim osebam, ki so upravičene nakupovati žito pri producentih in katere kmetu izstavijo tudi potrdilo, da so žito res prejele. Oddaja žita drugim osebam in trvdkam ni dovoljena. Saj kmet tudi pa tej redni poti dobi za svoje žito uradno določeno ceno, z dohodki od tega pa si bo pomagal zboljšati svoje gospodarstvo.

Heinrich Burgstaller

Zagreb. Poglavitnik dr. Pavelić je napovedal uvedbo korporativnega sistema v neodvisni hrvatski državi. Organizirane bodo po nemškem zgledu stanovske korporacije, ki bodo združevale pod enakimi pogoji uradnike, delavce, obrtnike itd.

**Zum Weihnachtsfest
Moderne Augengläser**
Dipl.-Optiker C. Kronhub
Klagenfurt, Bahnhofstr. 15

Die feine Maßwerkstätte
Wäsche-Modellhaus
Rosl König
Klagenfurt, Bahnhofstr. 7

Zahtevajte
žarnice
s to
kvalitetno znamko
na ovitku.

OSRAM-D daje poceni svetlobo.

Dr. F. J. Lukas

Izrežite! Hranite!

Nemščina metodično in praktično

Deutsch methodisch und praktisch

34. LEKCIJA

Lösung der Aufgaben

- I. 1. Der Haß der Weltverschwörer traf jene Völker, die vom Glücke übersehen, im härtesten Daseinskampf das tägliche Brot zu verdienen gezwungen waren. 2. Vor allem Deutschland, Italien und Japan wurde der Anteil an den Gütern der Welt bestritten. 3. Der Zusammenschluß der Nationen war ein Akt des Selbstschutzes. 4. Am 3. September 1939 erhielt das Deutsche Reich die englische Kriegserklärung. 5. Am 22. Juni 1941 hat der Führer den Aufruf an das deutsche Volk erlassen. 6. Im Jahre 1914 begann England den Weltkrieg.
- II. 1. Eine weiße Bluse. 2. Meine gute Mutter. 3. Seine ältere Schwester. 4. Ihr letzter Brief. 5. Zwei süße Birnen. 6. Frisches Wasser. 7. Ein neues Kleid. 8. Ein öffentlicher Park. 9. Paula schläft in diesem kleinen Zimmer. 10. Er diktiert ihr einen langen Brief. 11. Der Meteorologe schaut zum schönen, blauen Himmel. 12. Er bewundert den herrlichen Strand mit den vielen Strandkörben, den riesigen Sonnenschirmen und den feinen Sand.

Das Zeitwort »haben«

Gegenwart

Bestimmte Aussageweise (Indikativ)

ich habe — imam
du hast — imaš
er, sie, es hat — on, ona, ono ima
wir haben — imamo
ihr habt — imate
sie haben — imajo

Unbestimmte Aussageweise (Konjunktiv)

ich habe — da imam
du habest — da imaš
er, sie, es habe — da ima
wir haben — da imamo
ihr habet — da imate
sie haben — da imajo

Mitvergangenheit

Bestimmte Aussageweise (Indikativ)

ich hatte — imel sem
du hattest — imel si
er, sie, es hatte — imel, -a, -o je
wir hatten — imeli smo
ihr hattet — imeli ste
sie hatten — imeli so

Unbestimmte Aussageweise (Konjunktiv)

ich hätte — imel bi; da sem imel
du hättest — imel bi; da si imel
er, sie, es hätte — imel, -a, -o bi da je imel, -a, -o
wir hätten — imeli bi; da smo imeli
ihr hättet — imeli bi; da ste imeli
sie hätten — imeli bi; da so imeli

Indikativ Vergangenheit

ich habe gehabt — imel sem
du hast gehabt — imel si
er, sie, es hat gehabt — imel, -a, -o je
wir haben gehabt — imeli smo
ihr habt gehabt — imeli ste
sie haben gehabt — imeli so

Konjunktiv

ich habe gehabt — da sem imel
du habest gehabt — da si imel
er, sie, es habe gehabt — da je imel, -a, -o
wir haben gehabt — da smo imeli
ihr habet gehabt — da ste imeli
sie haben gehabt — da so imeli

Indikativ Vorvergangenheit

ich hatte gehabt — imel sem bil
du hattest gehabt — imel si bil
er, sie, es hatte gehabt — imel, -a, -o je bil
wir hatten gehabt — imeli smo bili
ihr hattet gehabt — imeli ste bili
sie hatten gehabt — imeli so bili

Konjunktiv

ich hätte gehabt — imel bi bil; da sem bil imel

du hättest gehabt — imel bi bil; da si bil imel
er, sie, es hätte gehabt — imel, -a, -o je bil; da sem bil imel, -a, -o
wir hätten gehabt — imeli bi bili; da smo bili imeli
ihr hättet gehabt — imeli bi bili; da ste bili imeli
sie hätten gehabt — imeli bi bili; da ste bili imeli

Indikativ Zukunft

ich werde haben — imel bom
du wirst haben — imel boš
er, sie, es wird haben — imel, -a, -o, bo
wir werden haben — imeli bomo
ihr werdet haben — imeli boste
sie werden haben — imeli bodo

Indikativ Vorzukunft

ich werde gehabt haben — da bom imel
du wirst gehabt haben — da boš imel
er, sie, es wird gehabt haben — da bo imel, -a, -o
wir werden gehabt haben — da bomo imeli
ihr werdet gehabt haben — da bote imeli
sie werden gehabt haben — da bodo imeli

Bedingungsform (Konditional)

ich würde haben — imel bi
du würdest haben — imel bi
er, sie, es würdet haben — imel, -a, -o bi
wir würden haben — imeli bi
ihr würdet haben — imeli bi
sie würden haben — imeli bi

ich würde gehabt haben — imel bi bil
du würdest gehabt haben — imel bi bil
er, sie, es würdet gehabt haben — imel, -a, -o bi bil, -a, -o
wir würden gehabt haben — imeli bi bili
ihr würdet gehabt haben — imeli bi bili
sie würden gehabt haben — imeli bi bili

Befelsform

habe! (hab!) imej
haben wir! — imejmo
haben Sie! — imejte (Vi)
habt! — imejte

Nennform

haben — imeti
gehabt haben — da je imel

Mittelwörter

habend — imajoč
gehabt — imel
gehabt habend — imel

Die Marillen meiner Mutter

Eine Jugenderinnerung
von F. J. Lukas

Ich war damals elf Jahre alt, mein Bruder Fritz dreizehn. Er war viel stärker als ich und drängte mich daher bei den Spielkameraden immer in den Hintergrund. Ich litt oft sehr unter dieser brüderlichen Zurücksetzung, aber gegen die stärkeren Fäuste ließ sich eben nichts einwenden.

Es war um die Zeit der Marillen. Der »Blaue Hirsch« war an Diphtherie erkrankt, und der große Kriegsrat sollte in Kürze den neuen Häuptling wählen. Sieben grüne Federn tragen dürfen, war immer mein sehnlichster Wunsch gewesen — sieben grüne Federn... Aber um Häuptling zu werden mußte man schon mit einer besonderen Tat vor den hohen Rat treten. Ich verglich meine Leistungen mit denen der anderen und sah die Aussichtslosigkeit meiner Bewerbung ein. Wahrscheinlich würde mein Bruder den Sieg davontragen, hatte er doch die »Mächtige Löwentatze« der Kräheindianer an den Marterpfafl geschlagen und sie gezwungen einen lebenden Frosch zu verzehren.

Übermorgen sollte die Wahl sein, und ich sah keine Möglichkeit noch irgendeine große Tat zu begehen, als mir der Zufall beim Mittagessen einen Gedanken eingab. Das Gespräch kam, wie schon seit längerer Zeit wieder einmal auf den Marillenbaum hinter dem Hause, der heuer zum ersten Male, als wollte er all das Versäumte nachholen, Früchte trug. Mein Vater hatte schon den unnützen Baum, der immer nur blühte und dann sein Versprechen nicht einhielt, ausgraben wollen, und meine

DAMEN- UND
HERREN- MODE
LEDERTASCHEN

Johann
Wendling
Krainburg

FRANZ
BERLITSCH
mechan. Werkstätte
ZWISCHENWASSERN

Izdelovanje damskih
torbic in kovčegov -
Lederwaren

M. Šipic
Krainburg

TUNGSRAM

Raznašalci časopisov »Kärntner Grenzruf« za mesto Krainburg se iščejo! Oglasiti dnevno v podružnici »Karawanken Bote« v Krainburgu (prejšnja tiskarna Sava).

Mutter triumphierte nun, denn sie war es, die von Geduld gesprochen hatte.

(Fortsetzung folgt.)

Aufgabe.

Beantworten Sie folgende Fragen:

1. Wer war an Diphtherie erkrankt?
2. Was sollte der große Kriegsrat?
3. Was hatte Fritz mit der »Mächtigen Löwentatze« gemacht?
4. Woraus kam das Gespräch beim Mittagessen?
5. Wo stand der Marillenbaum?
6. Warum triumphierte die Mutter?

Wörter

ausgraben — izkopati
Aussichtslosigkeit (w) — brezuspešnost
Bewerbung (w) — prošnja
blühen — cvesti
brüderlich — bratovski
damals — tedaj
davontragen — odnesti; Sieg davontragen — zmagati
Diphtherie (w) — vratica, (davica)
einhalten (Versprechen) — izpolniti (obljubo)
einsehen (etwas) — uvideti (kaj), spoznati
einwenden (etwas) — ugovarjati
Faust (w) — pest
Gespräch (s) — pogovor
Häuptling (m) — glavar
heuer — letos
Hintergrund (m) — ozadje
Hirsch (m) — jelen
Indianer (m) — indijanec
Jugenderinnerung (w) — spomin iz mladosti
Krähe (w) — vrana

VELIKO BLAGOSLOVA ZA BOŽIČNE
PRAZNIKE!

Andreas Kroschel
Dampfbäckerei
Laak bei Krainburg

Vesele božične praznike
in
srečno Novo leto 1942

Gasthaus beim Otto - Detela
Laak

Gostilna

Ladner Josci v Kokritz radi dopusta
zaprla
od 24. XII. 1941 do 7. I. 1942.

Universale

Stroh- Filz-
hut und
Stumpen-

Erzeugung
für Damen
und Herren

Domschale

SONNTAGS- u. NACHTDIENST
der Apotheken in Krainburg
27. XII. 1941 bis 3. I. 1942.
Apotheke zu Hl. Dreifaltigkeit
W. SCHAWNIK

Kriegsrat (m) — vojni svet
lebend — živ, živeč
Leistung (m) — delo, učinek
Löwentatze (w) — levja šapa
Marille (w) — marelica
Materpfafl (m) — mučniški kol
nachholen — dohiteti
Rat (m) (der Hohe Rat) — svet (visoki svet)
sehnlich — hrepeneč
Sieg (m) — zmaga
Spielkamerad (m) — soigralec
triumphieren — zmagoslavno se radovati
unnütz — nepotreben
vergleichen, ich verglich, ich habe verglichen — primeriti, primeril, -a, -o
versäumen — zamuditi
Versprechen (s) — obljuba
verzehren — zaužiti
Wahl (w) — volitev
wiedereinmal — spet enkrat
Wunsch (m) — želja
Zufall (m) — slučaj, naključje
Zurücksetzung (w) — preziranje, postavitv na prejšnje mesto

Redewendungen

In den Hintergrund drängen — zapostavljati
unter etwas leiden — trpeti zaradi česa
dagegen läßt sich nichts einwenden — temu se ne da ugovarjati
an etwas erkrankt sein — bolan biti na čem
in Kürze (bald) — kmalu
an den Marterpfafl schlagen — pribiti na mučniški kol
einen Gedanken eingeben — misel navdahniti
all das Versäumte — vse zamujeno

Creditanstalt - Bankverein

Filiale Krainburg - Zahlstelle Veldes

Hauptsitz Wien, Filialen und Zahlstellen an allen bedeutenderen Plätzen - Durchführung sämtlicher Bankgeschäfte, Entgegennahme von Einlagen auf Sparbuch und in laufender Rechnung

Schönste Festgeschenke!

Bücher!

Romane, Kriegsbücher,
NS-Schrifttum

In großer Auswahl

NS.-Gauverlag und Druckerei
Kärnten, G. m. b. H.

Buch u. Papierhandlung
Krainburg

Willst Du Deine Wäsche schonen,
so verlange bei Deinem Kaufmann das
einzig in der Ostmark hergestellte, be-
zugscheinfreie, schäumende

„Oveg“-Waschmittel

(Rif Nr. 21/075)

Jeder weitere Seifenzusatz ist überflüssig!

„Oveg“-Einweichmittel

(Rif Nr. 11/192)

ohne Chlor, schäumt, löst Schmutz, Öle,
Fette. Ein Versuch der Hausfrau, mit
„Oveg“ zu waschen genügt und sie ist
über dessen Wirkung und Güte erfreut
und entzückt.

Vertretung:

ANDREAS ORINSCHNIG
KLAGENFURT, Fromillerstraße 14

JOSEF DEISINGER

Spezerei - Kolonialwaren - Alkohol - Großverteilung
LAAK, SÜDKÄRNTEN

Benzintankstelle

RUDOLF BERTSCHITSCH

Hüeschneeci - Pelahaus

Krainburg, Valvasor-Platz

Tvoenica kvasa

ALOIS KANZ
MANNSBURG - Tel. 2

Stari dobri kvas

GEMISCHTWARENHANDLUNG

FRANZ TRATNIK

TRATTEN - OBERDORF

Kinderbetten Herbst

Klagenfurt, Fleischmarkt 16

KOVINA

Ihr reich sortiertes Lager an: EISENWAREN,
GLASWAREN, PORZELLAN,
LACKEN und FARBEN empfiehlt

G. m. b. H. Krainburg - Groß- u. Kleinverkauf

IZDELOVANJE
HARMONIK

JOS. FLEISS
ST. VEIT n. Sav. (Postno lesce)

ANTRACEN
in nalivno IDES
črnilo.

„IDES“
Chemische Erzeugnisse
KRAINBURG

Elektromotoren
Geräte

BELEUCHTUNGSKÖRPER

Installationen von
F. Czernowsky

Elektronmeister - Klagenfurt

Vesele Božične
praznike in srečno
Novo leto

trgov'na

Anna Kristančič
Krainburg

Srečne praznike želi

Manufaktur-, Mode- und
Galanteriewaren

Martin Savnik
Laak

Ruf

Südkärnten

bereitet sich auf die
Kontenrahmenpflicht
vor

Ruf-Organisation

h h h h h

Prospekte u. Vertreterbesuch durch

DR. C. GALLIN, KLAGENFURT PLATZGASSE 9. TEL. 11-36

UNTERHALTUNG

DIESE MARKE NICHT VERGESSEN!

Lichtspiele

Algemeine Film/Leihhand G.m.b.H. - Zweigstelle Veldes

ASSLING

28. XII. um 15.30 und 18.30 Uhr
29. XII. um 18.30 Uhr
30. XII. um 18.30 Uhr
Mutterliebe
31. XII. um 15.30 Uhr
Jugendvorstellung
Harzsymphonie
31. XII. um 18.30 Uhr
1. I. Neujahrstag, um 15.30 u. 18.30 Uhr
2. I. um 18.30 Uhr
Der Gasmann
Für Jugendliche nicht zugelassen!

DOMSCHALE

27. XII. um 18.30 Uhr
28. XII. um 13.30, 16 und 18.30 Uhr
Fanny Elßler
Für Jugendliche zugelassen!
31. XII. um 15.30 Uhr
Jugendvorstellung
Der Jäger aus der Kurpfalz
31. XII. um 18.30 Uhr
1. I. Neujahrstag, um 13.30, 16 und 18.30 Uhr
Das Paradies der Junggesellen

KRAINBURG

28. XII. um 10.30 Uhr
Jugendvorstellung
Die weiße Hölle von Piz-Palü
28. bis 30. XII.
Johannisfeuer
31. XII., 1. I. Neujahrstag, und 2. I.
Opernball

Vorstellungsbeginn: Täglich um 18.30 Uhr; an Sonn- u. Feiertagen um 13.30, 16 und 18.30 Uhr

LA AK

27. XII. um 19 Uhr
29. XII. um 13.30, 16 und 19 Uhr
Die letzte Runde
Für Jugendliche nicht zugelassen!
31. XII. um 16 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Fröhliches Kunterbunt
30. XII. um 19 Uhr
31. XII. um 19 Uhr
1. I. Neujahrstag, um 13.30, 16 und 19 Uhr
Das Paradies der Junggesellen

LITTAI

27. XII. um 19 Uhr
28. XII. um 16 und 19 Uhr
29. XII. um 19 Uhr
Mutterliebe
31. XII. um 15 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Fröhliches Kunterbunt
31. XII. um 19 Uhr
1. I. Neujahrstag, um 16 und 19 Uhr
Das himmelblaue Abendkleid
Für Jugendliche nicht zugelassen!

MIESSDORF

27. XII. um 20 Uhr
28. XII. um 15, 17.30 und 20 Uhr
Trenck, der Pandur
Für Jugendliche zugelassen!
31. XII. um 20 Uhr
1. I. Neujahrstag, um 15, 17.30 und 20 Uhr
Frau nach Maß

NEUMARKTL

28. XII. um 15.30 und 18.30 Uhr
29. XII. um 18.30 Uhr
30. XII. um 18.30 Uhr
Die barmherzige Lüge
Für Jugendliche nicht zugelassen!
31. XII. um 16 Uhr
Jugendvorstellung
Die weiße Hölle von Piz-Palü
31. XII. um 18.30 Uhr
1. I. Neujahrstag, um 15.30 u. 18.30 Uhr
Hochzeitsnacht
Für Jugendliche nicht zugelassen!

SAIRACH

27. XII. um 18.30 Uhr
28. XII. um 15.30 und 18.30 Uhr
Die schwedische Nachtigall
Für Jugendliche nicht zugelassen!
31. XII. um 18.30 Uhr
1. I. Neujahrstag, um 15.30 u. 18.30 Uhr
Hallo! Janine!
Für Jugendliche nicht zugelassen!

STEIN

27. XII. um 18.30 Uhr
28. XII. um 10, 15.30 und 18.30 Uhr
29. XII. um 18.30 Uhr
Opernball
Für Jugendliche nicht zugelassen!
31. XII. um 15 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Lustige Filmstunde
31. XII. um 18.30 Uhr
1. I. Neujahrstag, um 15.30 u. 18.30 Uhr
Falstaff in Wien
Für Jugendliche zugelassen!

ST. VEIT

28. bis 30. XII.
Auf Wiedersehen, Franziska!
Für Jugendliche nicht zugelassen!
31. XII. um 15.30 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Lustige Filmstunde
31. XII., 1. I. Neujahrstag, und 2. I.
Opernball
Für Jugendliche nicht zugelassen!

Vorstellungsbeginn: Täglich um 18.30 Uhr; an Sonn- u. Feiertagen um 13.30, 16 und 18.30 Uhr

VELDES

27. XII. um 15.30 Uhr
Jugendvorstellung
Die Hölle von Piz-Palü
27. XII. um 18.30 Uhr
28. XII. um 13.30, 15.30 und 18.30 Uhr
Der Weg zu Isabell
31. XII. um 18.30 Uhr
1. I. Neujahrstag, um 13.30, 15.30 und 18.30 Uhr
Spiel auf der Tenne

WART

27. XII. um 16 Uhr
Jugendvorstellung
Harzsymphonie
27. XII. um 18.30 Uhr
28. XII. um 13.30, 16 und 18.30 Uhr
Frau im Strom
Für Jugendliche nicht zugelassen!
31. XII. um 18.30 Uhr
1. I. Neujahrstag, um 13.30, 16 und 18.30 Uhr
13 Stühle

Johann Bernik
Fleischhauerel — Selcher
Krainburg

Südfrüchte, Obst,
DELIKATESSEN

KARL TSCHEPON
ASSLING

Vesele božične praznike
in
srečno Novo leto 1942!

GASTHAUS KRONE
LA AK

Zadovoljne božične praznike!

Jos. Košir
Aßling

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
ŽELI

Johann Jakopin
KRAINBURG

Frohe Weihnachten und ein glückliches Neujahr wünscht
Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi

M. ŽIGON - LA AK

SPEDITIONSHAUS

A. KUNSTL & SÖHNE

Möbeltransporte
Speditionen aller Art

KLAGENFURT
Rosentaler Str. 6

DAMPFBÄCKEREI

STANISLAUS POSCHENEL
ASSLING

Spielwaren
Kinderwagen
Kinderbetten

GRÜNER
Klagenfurt, Bahnhofstr.

Beachten Sie die Anzeigen im „KARAWANKEN BOTE“

FLEISCHHÄUER
UND SELCHER

Matheus Bogatai
LA AK

Fr. Eröbath

MANUFAKTURWAREN-
HANDLUNG
WÄSCHEERZEUGUNG

KRAINBURG

Eisengroßhandlung

Peter Maiditsch „MERKUR“ G.m. b. H. **Krainburg**

empfiehlt ihr reichhaltiges Lager in Wasserleitungsrohren,
Zement, Leichtbauplatten „Izolit“, Baubeschlägen, Farben usw.